

ATT TA' L-2008 DWAR IR-REGISTRU ĊENTRALI

ARRANĠAMENT TA' L-ATT

		Artikoli
Titolu	Att dwar ir-Registru Ċentrali	1
L-1 Parti	Disposizzjonijiet Preliminari	2-3
It-2 parti	Disposizzjonijiet Amministrattivi	
Titolu I	L-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali	4-7
Titolu II	Ir-Registru Ċentrali	8-13
Titolu III	Dwar l-Uffiċċjali u Personal Iehor	14-19
It-3 Parti	Ir-Registru	
Titolu I	Disposizzjoniji Ġenerali	19-24
Titolu II	Prezentazzjoni u Registrazzjoni	25-28
Titolu III	Atti Registrabbli	29-32
Titolu IV	Effetti tar-Registrazzjoni	33-35
Ir-4 Parti	Fuq il-Persuni	
Titolu I	Atti Registrabbli Personali	36-38
Il-5 Parti	Fuq il-Hwejjeg	
Titolu I	Atti Registrabbli fuq Proprjeta	39-43
Titolu II	Fuq it-Titoli	44-54

C 110

Titolu III	Restrizzjonijiet	55-60
Titolu IV	Fuq il-Preskrizzjoni	61-62
Titolu V	Art Pubblika	63-67
Titolu VI	Rizoluzzjoni ta' Konflitti	68-72
Is-6 Parti	Korrezzjoni tar-Registru	73-77
Is-7 Parti	Ċertifikati, Rapporti u Ricerki	78-82
It-8 Parti	Assigurazzjoni u Indennizz	83-84
Id-9 Parti	Disposizzjonijiet Ġenerali	85-91

ABBOZZ TA' LIĠI msejjaħ

ATT biex iħassar u jerġa' jdaħħal fis-seħħ l-Att dwar ir-Registru Pubbliku u l-Att dwar ir-Registrazzjoni ta' l-Artijiet, u biex jistabbilixxi sistema ta' registrazzjoni ċentrali waħda għar-registrazzjoni tal-ħwejjeġ kollha rigward il-persuna jew il-proprjetà immobbli li jeħtieġu registrazzjoni biex ikollhom effett fir-rigward ta' terzi.

1. It-titolu ta' dan l-Att hu l-Att ta' l-2008 dwar ir-Registru Titolu.
Ċentrali.

L-1 PARTI

DISPOSIZZJONIJIET PRELIMINARI

2. F'dan l-Att, kemm-il darba r-rabta tal-kliem ma tkunx teħtieġ Interpretazzjoni.
xort'ohra, l-espressjonijiet li ġejjin għandhom it-tifsira hawnhekk
mogħtija lilhom-

“arkivji” tinkludi kull dokument alfa-numeriku u *records* fil-pussess tar-Registratur;

“att registrabbli” għandha t-tifsira mogħtija bl-artikolu 29 u l-artikolu 30;

“avviż ta’ prijorità” tfisser avviż registrat fir-Registru fejn persuna turi kwalunkwe interess li ghandha jew li jista’ jkollha fl-immobbli;

“ċertifikazzjoni” tfisser ċertifikat mahruġ taht l-awtorità tar-Registratur, li jiċċertifika l-istat tar-Registru jew jipprova prova tal-kontenut ta’ xi *record* miżmum fir-Registru, inkluża ċertifikazzjoni mehtieġa skond kwalunkwe liġi ohra;

“*databank*” ghandha t-tifsira moghtija bl-artikolu 10;

“*database*” tfisser dawk is-sistemi elettronici kollha li jiġu kompilati mir-Registru Ċentrali għall-aħjar tmexxija ta’ dan l-Att, tinkludi l-Commondatabase msemmija fl-artikolu 23 ta’ dan l-Att, u tinkludi sistemi li ghandhom x’jaqsmu ma’ l-istat ċivili, noti, atti registrabbli, registri, ċertifikati ta’ titolu, u verżjonijiet elettronici ta’ arkivji;

“*database komuni*” ghandha t-tifsira moghtija bl-artikolu 21;

“drittijiet fuq immobbli” jew kliem għal dan l-effett ghandhom jinkludu kull servitù predjali kif ukoll drittijiet, obbligji u limitazzjonijiet imposti permezz ta’ Att Registrabli, fuq immobbli għall-benefiċċju ta’ immobbli iehor jew is-sid ta’ l-istess, ukoll jekk mhux deskritti speċifikament bhala servitujiet predjali;

“gurnal” tfisser ir-rapport tan-noti registrati kull jum fid-*database*, kif preskritt fl-artikolu 27 ta’ dan l-Att;

“immobbli” tfisser u tinkludi kull oġġett, drittijiet u azzjonijiet li huma immobbli min-natura tagħhom jew minhabba l-oġġett li jirreferu għalih, skond l-artikoli 308 u 310 tal-Kodiċi Ċivili;

“indici” tfisser l-indicijiet elettronici tan-noti u l-atti kollha ta’ stat ċivili, ipprezentati fl-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali b’riferenza għall-persuna jew persuni msemmija fin-nota, għal-lokalità ta’ l-immobbli jew tat-titolu, jew b’kull mod iehor skond ma jista’ jiġi stabbilit;

“interessi li jipprevalu” tfisser l-interessi elenkati fl-artikolu 57 ta’ dan l-Att;

“Kumitat ta’ Superviżjoni” tfisser dak il-kumitat imwaqqaf skond l-artikolu 110 ta’ l-Att dwar il-Professjoni Nutarili u Arkivji Nutarili;

“Kummissarju” tfisser Kummissarju ta’ l-Artijiet;

“kwalifika” tfisser kull restrizzjoni, limitazzjoni, stipulazzjoni jew kundizzjoni mnizzla fir-Registru skond l-artikolu 59 ta’ dan l-Att;

“Malta” tfisser il-Gżira ta’ Malta, il-Gżira ta’ Ghawdex u gzejjer ohra ta’ l-Arcipelagu Malti, inkluż l-ibhra territorjali ta’ l-istess;

“Ministru” tfisser il-Ministru responsabbli ghar-Registru Ċentrali;

“nota” tfisser in-nota ta’ registrazzjoni pprezentata għall-finijiet ta’ registrazzjoni ta’ Att Registrabbli fir-Registru Ċentrali iżda teskludi avviż ta’ prijorità;

“notamenti” tfisser kull osservazzjoni jew nota ta’ informazzjoni maghmula mir-registratur fir-registru skond l-artikolu 58 ta’ dan l-Att;

“notifika” tfisser notifika bil-miktub ta’ kull xorta mahruġa skond dan l-Att;

“persuna” tinkludi korp jew assoċjazzjoni ohra ta’ persuni, kemm jekk korp jew assoċjazzjoni bhal dawk ikunu korporati jew inkorporati;

“preskritt” sakemm ma jingħadx xort’ohra, tfisser kif stabbilit b’regolamenti maghmula taht dan l-Att;

“Registru” tfisser ir-Registru Ċentrali mwaqqaf permezz ta’ l-artikolu 8;

“Registratur Ġenerali” tfisser l-uffiċjal pubbliku mahtur mill-Ministru sabiex jiehu hsieb l-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali skond l-artikolu 14 ta’ dan l-Att;

“registru” tinkludi l-ġurnal, ir-registru ta’ titoli fuq proprjetà immobbli, jeddijiet jew piżijiet li jirrigwardaw l-immobbli, u kull data jew dokument ieħor li jagħmlu parti mill-arkivju alfa-numeriku jew mid-*database* elettronika;

“Tribunal” għandha t-tifsira mogħtija bl-artikolu 69;

“Uffiċjal tar-Registru” tfisser dawk l-uffiċjali indikati skond l-artikolu 19 ta’ dan l-Att;

“uffiċċju” tfisser l-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali li ghandha t-tifsira moghtija bl-artikolu 4.

Referenzi għall-Att dwar ir-Registru Pubbliku u l-Att dwar ir-Registrazzjoni ta’ ta’ l-Artijiet.

Kap. 56.

Kap. 296.

3. Referenzi f’xi liġi ohra għall-Att dwar ir-Registru Pubbliku, jew l-Att dwar ir-Registrazzjoni ta’ l-Artijiet, jew għar-registri rispettivi mwaqqfa bl-Atti hawn fuq imsemmija, kif ukoll kull referenza għal “Direttur tar-Registru Pubbliku” jew għar-“Registratur ta’ l-Artijiet” u kull haġa magħmula jew li kellha ssir taht dawn l-Atti jew atti ohra b’riferenza għal registrazzjoni, insinwazzjoni, ċertifikazzjoni jew korrezzjoni, għandhom jinftiehem bħala riferenza għal dan l-Att, jew għar-Registru Ċentrali, jew għar-Registratur Ġenerali, skond il-każ.

IT-2 PARTI

DISPOSIZZJONIJIET AMMINISTRATTIVI

Titolu I

L-UFFIĊĊJU TAR-REGISTRU ĊENTRALI

Uffiċċju tar-Registru Ċentrali.

4. (1) Għandu jkun hemm uffiċċju tar-registru ċentrali, taht it-tmexxija tar-Registratur Ġenerali, għall-irċevuta u registrazzjoni ta’ atti, noti jew dokumenti ohra li, b’dan l-Att jew kull liġi ohra, għandhom jiġu rreġistrati fir-Registru Ċentrali.

Kap. 255.

(2) L-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali għandu wkoll ikollu l-funzjoni ta’ Registru taż-Żwieġ kif definit fis-subartikolu (1) ta’ l-artikolu 2 ta’ l-Att dwar iż-Żwieġ.

Ferġat tar-Registru Ċentrali.

5. (1) L-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali għandu jkun fil-gżira ta’ Malta;

(2) Ferġa ta’ l-Uffiċċju għandha titwaqqaf ġewwa l-gżira ta’ Ghawdex b’dawk il-funzjonijiet u awtorità kif provdut f’dan l-Att;

(3) Il-Ministru jista’ permezz ta’ avviż fil-Gazzetta jstabilixxi ferġat ohra ta’ l-Uffiċċju b’dawk il-funzjonijiet u awtorità tar-Registru, kif jista’ jkun preskritt;

(4) Sakemm ma jkunx provdut xort’ohra, nota tista’ tiġi pprezentata jew fl-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali jew fil-ferġa ta’ Ghawdex, jew fi kwalunkwe ferġa ta’ l-Uffiċċju mwaqqfa skond s-

subartikolu (3) ta' dan l-artikolu, skond ma l-Ministru jista', minn żmien għal żmien jippreskrivi;

(5) Referenzi f'dan l-Att jew f'xi liġi oħra għall-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali, kemm-il darba r-rabta tal-kliem ma tkunx tehtieg xort'oħra, għandha tinkludi referenza għal kwalunkwe fergħa, jew il-fergħat kollha tar-Registru, iżda, bla hsara għall-artikolu 7 ta' dan l-Att, jew kemm-il darba ma jkunx preskritt xort'oħra, il-funzjonijiet kollha ta' l-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali, għandhom ikunu r-responsabbiltà tar-Registratur Ġenerali.

6. (1) L-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali li jinsab fil-gżira ta' Malta, huwa responsabbli biex jiżviluppa, jamministra u jikkontrolla r-Registru Ċentrali. Funzjonijiet ta' l-uffiċċju tar-Registru Ċentrali.

(2) Il-funzjonijiet ta' l-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali jinkludu:

(a) il-preservazzjoni u l-kustodja tan-noti, atti jew dokumenti oħra li b'dan l-Att jew b'kull liġi oħra, għandhom jiġu registrati fir-Registru Ċentrali;

(b) l-aċċettazzjoni, il-preżentazzjoni u r-registrazzjoni ta' atti registrabbli;

(ċ) il-produzzjoni u l-preservazzjoni ta' kopji riprodotti b'mezzi elettronici jew xort'oħra, skond ma jista' jiġi stabbilit;

(d) is-sigurtà tar-Registru, arkivji, *databanks* u *databases*, inkluża l-produzzjoni ta' ċertifikati u kopji minn dak ir-Registru;

(e) il-produzzjoni u l-preservazzjoni ta' indici elettroniku centralizzati jew l-indicijiet msemmija fl-artikolu 12;

(f) il-produzzjoni ta' ċertifikati, rapporti u ricerki ufficjali kif jista' jkun preskritt, liema ċertifikati, rapporti u ricerki ufficjali jistgħu jiġu ġġenerati jew trasmessi b'mezzi elettronici;

(g) dak kollu li għandu x'jaqsam mal-hidma fir-Registru taż-Żwieġ.

7. (1) Il-fergħa ta' Ghawdex ta' l-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali Ghawdex għandha terċievi u tirregistra dawk in-noti kollha li, skond is-subartikolu (4) ta' l-artikolu 5 ta' dan l-Att għandhom jiġu pprezentati fil-fergħa ta' Ghawdex. Il-fergħa ta' Ghawdex.

(2) Il-fergħa ta' Ghawdex għandu wkoll ikollha l-funzjonijiet tar-Registru taż-Żwieġ imsemmi fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 4 ta' dan l-Att, għall-hwejjeġ kollha li għandhom x'jaqsmu ma' żwieġijiet li jseħhu fil-gżira ta' Ghawdex.

Titolu II

IR-REGISTRU ĊENTRALI

Ir-Registru Ċentrali.

8. (1) Għandu jkun hemm Regjistru, li jkun magħruf bhala r-Regjistru Ċentrali li jkun jikkonsisti fi:

- (a) Arkivji tar-Regjistru;
- (b) *Databank* tar-Regjistru;
- (ċ) *Databases* tar-Regjistru
- (d) *Database* komuni

L-arkivji tar-Regjistru Ċentrali.

9. (1) L-arkivji għandhom jikkonsistu fid-dokumenti kollha oriġinali u miżmuma fuq il-karta ppreżentati u ppreservati fir-regjistru.

(2) Għandu jkun hemm żewġ arkivji, wiehed fil-gżira ta' Malta, għall-kustodja u l-preservazzjoni tan-noti kollha ppreżentati fl-Uffiċċju li jinsab fil-gżira ta' Malta, u wiehed f'Ghawdex għall-kustodja u l-preservazzjoni tan-noti kollha ppreżentati fil-fergħa ta' Ghawdex.

(3) Fl-arkivji li jinsabu ġewwa l-gżira ta' Malta għandu jkun hemm depożitati u preservati:

(a) in-noti ppreżentati fl-Uffiċċju ta' Malta;

Kap. 16.
Kap. 56.
Kap. 255.

(b) *ir-records* u dokumenti kollha, inkluż indiċi, registri u volumi li sal-ġurnata ta' dhul fis-seħh ta' dan l-Att kienu preservati fir-Regjistru Pubbliku ta' Malta, skond il-Kodiċi Ċivili, l-Att dwar ir-Regjistru Pubbliku, jew l-Att dwar ir-Registrazzjoni ta' l-Artijiet, jew l-Att dwar iż-Żwieġ, jew kull liġi ohra; u

Kap. 296.

(ċ) ir-regjistru, inklużi ċ-ċertifikati ta' Titolu, sew jekk garantiti sew jekk le, rigward immobbli li jkunu jinsabu fil-gżira ta' Malta, mahruġa skond l-Att dwar ir-Registrazzjoni ta' l-Artijiet, l-Att dwar il-*Condominia*, inkluż id-dokumenti relatati magħhom.

(4) Fl-arkivji li jinsabu f'Ghawdex għandu, *mutatis mutandis*, ikun hemm depożitati u preservati d-dokumenti kollha

msemija fis-subartikolu (3) ta' dan l-artikolu, li, sad-dhul fis-sehh ta' dan l-Att, kienu depożitati jew preservati fil-fergħa ta' Ghawdex.

(5) Id-dokumenti originali kollha depożitati fl-arkivji ma jistgħux jitnehhew minn hemm minghajr il-permess tal-Kumitat ta' Superviżjoni u fejn dan il-kunsens huwa miġjub, ir-Registatur għandu jiżgura illi dawn id-dokumenti jergħu jiġu depożitati fir-reġistru hekk kif l-ghan li għalih kienu tnehhew, ikun sodisfatt.

(6) (a) L-arkivji għandhom ikunu miftuħa għall-ispezzjoni minn kull uffiċjal tar-reġistru matul dawk il-hinijiet u dawk il-ġranet li jistgħu jiġu stabbiliti.

(b) Bla hsara għas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 13, jistgħu jsiru kopji jew estratti mid-dokument depożitat fl-arkivji wara li dan jintalab minn xi persuna, u bil-mod li jista' jiġi stabbilit.

(7) Fejn ferghat huma stabbiliti skond dan l-Att, jistgħu kull wiehed iżomm l-arkivju tiegħu.

(8) Meta jkun hemm xi diskrepanza bejn ir-*record* miżmum fl-arkivji u dak miżmum fid-*database* tar-Reġistru Ċentrali għandu jipprevali kemm-il darba ma tingiebx prova xort'ohra, ir-*record* miżmum fl-arkivji.

10. (1) Id-*databank* tar-Reġistru Ċentrali għandu jikkonsisti f'*databanks* elettronici li jkunu miġbura biss għal skop ta' qari, kif għandhom minn żmien għal żmien ikunu miġbura u, jew kif stabbilit mill-Ministru, li jkun fihom riproduzzjoni tan-noti, att reġistabbli, jew ta' xi dokument, li jista' jiġi pprezentat skond dan l-Att, li sad-dhul fis-sehh ta' dan l-Att, kien miżmum fir-Reġistru Pubbliku jew fir-Reġistru ta' l-Artijiet skond xi liġi, miżmum f'format li jista' biss jinqara, kif jista' jkun preskritt.

Id-*databank* tar-
Reġistru Ċentrali.

(2) Id-*databank* għandu jkun miżmum fir-Reġistru f'Malta jew f'dak il-post fejn ir-Registatur Ġenerali jista' jordna u għandu jkun amministrat u kkontrollat mir-Registatur u għandu jinkludi dawk id-*databases* li jistgħu jiġu preskritti.

11. (1) Id-*database* tar-Reġistru Ċentrali tfisser dawk is-sistemi komputerizzati li jistgħu jiġu kompilati jew preskritti skond dan l-Att.

Id-*database* tar-
Reġistru Ċentrali.

(2) Minkejja kull dispożizzjoni ohra, il-kontenut tad-*database*, ladarba irrapurtat fil-ġurnal, ċertifikati u riċerki, għandu jikkostitwixxi l-uniku evidenza għal prova, rigward terzi persuni, illi nota jew att ta' stat ċivili jkunu ġew irreġistrati fir-Reġistru Ċentrali.

(3) Id-*database* tar-Registru Ċentrali ghandu, sakemm iċ-ċirkostanzi ma jiddettawx xort'ohra, jinżamm fl-Uffiċċju f'Malta u ghandu jkun amministrat u kkontrollat bil-mod stabbilit.

(4) Ghandu jkun hemm biss *database* ċentrali wahda, irrispettivament jekk il-kontenut tagħha ġiex ippreżentat, jew huwiex preservat fl-uffiċċju ċentrali f'Malta jew fil-fergħa ta' Ghawdex jew f'xi fergħa ohra maħluqa skond is-subartiklu (3) ta' l-artikolu 5 ta' dan l-Att, iżda aktar minn *back-up* wahda ghandhom ikunu ppreservati, skond ma jista' jiġi stabbilit mir-Registratur Ġenerali minn żmien għal żmien.

(5) Dawk il-*back-ups* ghandhom ta' l-anqas isiru darba fil-ġimgħa u ma ghandhomx jinżammu fl-istess bini fejn tkun tinsab id-*database*.

L-indiċi.

12. (1) Id-*databases* kollha miżmuma skond dan l-Att ghandhom ikollhom indiċi.

(2) L-Indiċi jew indiċijiet tar-registru ghandhom ikunu aċċessibbli għall-Kumitat ta' Superviżjoni b'mod illi dawn jistgħu jeżaminaw l-indiċi jew indiċijiet kull tliet xhur, biex jiġi żgurat li l-provvedimenti tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu qed jiġu osservati, b'mod li r-registratur ikun jista' jottempra ruħu mat-talbiet li jsiru bis-sahha tas-subartikolu (3) ta' l-artikolu 82.

(3) Għall-iskop tas-subklawsola (2), il-Kumitat ta' Superviżjoni ghandu ta' kull sena jappunta persuna wahda jew tnejn li isimhom jiġi mgharraf lir-Registratur Ġenerali

Rapporti u riċerki.

13. (1) Ir-Registratur Ġenerali ghandu jipproduċi jew jikkompila rapporti, ċertifikati, kopji, estratti, riċerki u kull dokument ieħor skond dan l-Att jew kull liġi ohra.

(2) Ir-Registratur Ġenerali jista' iktar minn hekk, bir-rakkomandazzjoni tal-Ministru, jipproduċi jew jikkompila rapporti, ċertifikati, kopji, estratti, riċerki u kull dokument ieħor skond ma jistgħu jkunu meħtiega minn żmien għal żmien.

(3) Il-Ministru jista' b'avviż fil-Gazzetta jistabbilixxi liema mill-informazzjoni li tkun tinsab fir-Registru Ċentrali ma ghandhiex tkun aċċessibbli jew tkun soġġetta għal aċċess privileġġjat, skond l-Att jew kull liġi ohra relatata mal-privatezza jew il-konfidenzjalità.

Titolu III

DWAR L-UFFIĊJALI U PERSUNAL IEHOR

14. (1) Ir-Registratur Ġenerali għandu jkun il-kap ta' l-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali u tal-fergħat kollha tiegħu, u għandu jirċievi f' isem il-Gvern, id-drittijiet li għandhom jingabru skond it-tariffi kif jistgħu minn żmien għal żmien jiġu stabbiliti, u skond Taqsima I ta' l-Iskeda li tinsab mal-Kodiċi Ċivili.

Registratur
Ġenerali.

(2) Ir-Registratur Ġenerali jkollu:

(a) il-funzjonijiet, poteri u dmirijiet vestiti fih bid-disposizzjonijiet ta' dan l-Att;

(b) il-funzjonijiet li kienu qabel ġew assenjati lid-Direttur tar-Registru Pubbliku u lir-Registratur ta' l-Artijiet bis-sahha ta' xi liġi ohra;

(ċ) ir-responsabbiltà diretta -

(i) tar-Registru Ċentrali; u

(ii) ta' l-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali, l-uffiċjali pubbliċi u l-impjegati l-ohra addetti ma' dak l-Uffiċċju.

(3) Meta l-Uffiċċju ta' Registratur Ġenerali jkun vakanti jew matul assenza mill-uffiċċju tar-Registratur Ġenerali l-funzjonijiet, poteri u awtoritajiet kollha assenjati jew mogħtija lir-Registratur permezz ta' dan l-Att jew permezz ta' kwalunkwe liġi ohra għandhom ikunu eżerċitati minn wiehed mill-uffiċjali anzjani msemmija fl-artikolu 15 ta' dan l-Att jew minn xi uffiċjal pubbliku ieħor skond il-każ, imsemmi mill-Ministru sabiex jaġixxi bħala Registratur Ġenerali.

Iżda l-uffiċċju ta' Registratur Ġenerali ma jistax jithalla vakanti għal perjodu li jeċċedi sitt xhur.

(4) Bla hsara għad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, ir-registratur għandu jidderiġi x-xogħol kollu li jwassal għar-registrazzjoni taħt dan l-Att u għandu jipprepara u jwassal li jkunu stampati jew riprodotti f' xi forma ohra u ċirkolati jew ippromulgati mod ieħor dawk il-formoli u direzzjonijiet li hu jhoss li huma meħtieġa jew xierqa sabiex jiffacilitaw proċeduri taħt dan l-Att.

(5) Ir-Registatur jista' jiddelega lil xi Uffiċjal Anzjan jew uffiċjal imsemmi fl-artikoli 15 u 18, funzjonijiet, poteri jew dmirijiet lil assenjati taht dan l-Att jew taht kull liġi oħra.

(6) Ir-Registatur Ġenerali, konformement ma' dan l-Att, jista':

(a) jamministra ġurament u jiehu dikjarazzjoni solenni għal kull fini ta' dan l-Att;

(b) jeżamina taht ġurament jew dikjarazzjoni solenni lil persuna li tidher quddiemu;

(ċ) b'ċitazzjoni li tkun iffirmata minnu, jehtieg lil xi persuna li:

(i) tattendi quddiemu għar-rigward tar-registrazzjoni ta' xi titolu;

(ii) iġġib magħha xi mappa, *survey*, ktieb jew dokument li jkollha fil-pussess jew fil-kustodja tagħha, għall-ispezzjoni.

(7) Persuna li, meta tintalab mir-Registatur Ġenerali u wara li tkun ġiet lilha notifikata dik iċ-ċitazzjoni jew kopja tagħha kif hawn qabel imsemmi, xjentement tonqos jew tirrifjuta milli:

(a) tattendi;

(b) iġġib magħha dawk il-mapep, *surveys*, kotba jew dokumenti; jew

(ċ) twieġeb taht ġurament jew dikjarazzjoni solenni dawk id-domandi li jistghu jsirulha mir-Registatur Ġenerali, għandha għal kull nuqqas tkun hatja ta' reat u tista', meta tinsab hatja, tehel multa ta' mhux iżjed minn mitejn u tletin Euro.

(8) Minkejja d-disposizzjonijiet ta' xi liġi li timponi s-segretezza, dipartiment tal-gvern jew aġenzija parastatali għandhom fuq talba li ssirilhom mir-Registatur Ġenerali, jissupplixxu fiż-żmien stabbilit, dik l-informazzjoni li tista' tkun mehtieġa biex l-uffiċċju tiegħu jkun jista' jimxi sew.

(9) Persuna li thoss ruhha aggravata b'att magħmul mir-Registatur Ġenerali dwar xi haga li sostanzjalment taffettwa r-registru, tista' gġib appell quddiem il-Qorti ta' l-Appell, kemm-il darba skond

id-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, il-kwistjoni ghandha tigi riferita lit-Tribunal.

15. (1) Ir-Registratur Ġenerali ghandu jkun assistit fil-qadi ta' Uffiċjali Pubbliċi. dmirijietu minn dawk l-Uffiċjali li l-Ministru jista' jippreskrivi.

(2) Persuna ma titqiesx kwalifikata sabiex tigi mahtura bhala uffiċjal responsabbli għal affarijiet li ghandhom x'jaqsmu mal-proprjetà immobbli jekk ma tkunx avukat jew nutar pubbliku li kellu *warrant* biex jeżerċita dik il-professjoni matul l-aħhar tliet snin.

16. Ir-Registratur Ġenerali u l-Uffiċjali Pubbliċi mahturin skond l-artikolu 15 ghandhom, qabel ma jibdew l-eżerċizzju tal-kariga tagħhom, jiehdu ġurament jew jagħmlu dikjarazzjoni solenni tal-hatra quddiem l-Avukat Ġenerali kif ġej: Ġuramenti ta' kariga.

“Jien . . . . . inwiegħed u naħlef li nosserva fedelment il-liġijiet kollha ta' Malta dwar il-kariga tiegħi u li nagħmel fedelment u bl-onestà u r-reqqa kollha d-dmirijiet ta' Registratur/Uffiċjal fl-Uffiċċju tar-Registru Ċentrali mill-aħjar li naf u li nista'. Hekk Alla jgħinni.”

17. (1) L-ebda persuna li taġixxi *in bona fede* u taht l-awtorità ta' dan l-Att, jew taht xi ordni jew regola ġenerali magħmula skond dan l-Att, ma tista' tigi mharrka għal danni jew xort'ohra, u ma jistgħux jittiehdu proċedimenti ohra kontra tagħha, għal jew dwar xi ghemil jew xi haġa li tkun saret jew li tkun naqset milli ssir *in bona fede* u bl-użu ta' diligenza ordinarja fl-eżerċizzju jew fl-eżerċizzju suppost tas-setgħat ta' dan l-Att, jew ta' xi ordni jew regola ġenerali magħmula skond dan l-Att. Aġir in bona fede.

(2) Il-Gvern ma jkunx responsabbli, f'danni jew xort'ohra, għal ebda haġa li tkun saret jew li tkun naqset milli ssir taht dan l-Att bla preġudizzju għad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att dwar indennizz li jkollu jithallas bis-saħha tiegħu.

18. (1) Nutar pubbliku prattikant, inklużi nutara msemija fil-paragrafu (a) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 14 ta' l-Att dwar il-Professjoni Nutarili u Arkivju Nutarili, ghandu jitqies bhala Uffiċjal tar-Registru, u flimkien mad-doveri u responsabbiltajiet imqiegħda fuq in-Nutara skond dan l-Att jew xi liġi ohra, dan l-Uffiċjal jista' jaqdi funzjonijiet konnessi ma' dan l-Att, fosthom: Uffiċjali tar-Registru.

(a) il-preparazzjoni u ċ-ċertifikazzjoni ta' dokumentazzjoni sottomessa r-Registru taht il-firma u s-sigill tiegħu,

(b) dikjarazzjonijiet dwar provenjenza sabiex ikun stabbilit titolu ghal fini tas-subartikolu (3) ta' l-artikolu 69 ta' dan l-Att,

(ċ) dikjarazzjonijiet rigward dak kollu li ghandu x'jaqsam ma' atti ta' l-istat ċivili u

(d) kull haġa ohra li l-Ministru jista', minn żmien ghal żmien isemmi permezz ta' regolamenti.

(2) Perit Prattikant ghandu jitqies bhala Uffiċjal tar-Registru, u flimkien mad-doveri u responsabbiltajiet moghtija permezz ta' xi liġi ohra, dan l-Uffiċjal jista' jaqdi funzjonijiet konnessi ma' dan l-Att, fosthom il-hruġ taht il-firma tiegħu, ta' pjanti, *surveys*, dokumenti, rapporti jew dikjarazzjonijiet li ghandhom ikunu użati fi kwalunkwe każ rigward immobbli li jkun qed jiġu registrati jew li jkunu registrati fir-Registru.

Sigill.

19. Ghandu jkun hemm sigill tar-Registru Ċentrali u kull dokument hekk sigillat ikun aċċettabbli bhala prova u, kemm-il darba ma jkunx jidher il-kuntrarju, ghandu jitqies, minghajr prova ohra, li jkun hareġ b'ordni jew taht l-ordni tar-Registratur Ġenerali.

IT-3 PARTI

IR-REĠISTRU

Titolu I

DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI

Registru.

20. Ir-registratur ghandu jżomm Commondatabase li jkunu ppreservati fih in-noti kollha, attijiet ta' stat ċivili, inklużi d-dokumenti li jakkumpanjawhom, u ċ-ċertifikati, dikjarazzjonijiet, indiċi, avvizi, pjanti, rapporti, u *records* ohra li jkunu saru ghandhom kollha jkunu depożitati, preservati jew miżmuma fir-Registru, sew jekk dawn *r-records* huma magħmula minn *records* alfanumeriċi li jagħmlu parti mill-arkivji tar-Registru, sew jekk dawn *ir-records*, huma verżjonijiet komputerizzati li jagħmlu parti mid-*databases* tar-Registru Ċentrali.

Il-Commondatabase.

21. (1) Il-Commondatabase, li hija repożitorju ċentrali għall-informazzjoni tal-Gvern fuq il-Persuni, indirizzi u Organizzazzjonijiet, inkluż ir-relazzjonijiet bejn is-suġġetti, ghandha tkun parti mir-Registru, iżda r-Registratur ghandu jagħmel aċċessibbli biss dik l-informazzjoni diġà pubblika.

Ikun il-Ministru li jirregola l-Commondatabase.

(2) Bla hsara ghal kull liġi li ghandha x'taqsam mal-protezzjoni tad-*data*, il-Ministru jista' jirregola kull haga li jkollha x'taqsam mal-*Commondatabase*, inkluża kull haga mehtieġa biex:

(a) tiżgura li l-*Commondatabase* jinżamm aġġornat minn dawk id-dipartimenti jew organizzazzjonijiet li jkunu proprjetarji tad-diversi *databases* li jikkostitwixxu r-repożitorju ċentrali ta' l-informazzjoni;

(b) tistandardizza l-format ta' l-informazzjoni li tingabar;

(ċ) tistabbilixxi metodi kif isir, u kriterji dwar, l-ipproċessar tad-*data*;

(d) tistabbilixxi l-mod u ċ-ċirkostanzi li fihom *data* li tkun tinsab fil-*Commondatabase* tkun tista' tiġi provduta lil kull persuna;

(e) tistabbilixxi min ikunu l-persuni li jistgħu jipproċessaw u jaċċessaw id-*data*;

(f) tinghata direzzjoni dwar il-proċeduri li ghandhom jintużaw meta d-*data* tkun ġiet irrangata;

(g) tiżgura s-sigurtà kemm tad-*database* kemm ta' l-informazzjoni li tkun tinsab fiha; u

(h) ġeneralment biex tagħmel regolamenti skond ma jkunu mehtieġa għall-aħjar amministrazzjoni tal-*Commondatabase*, u li jiġu stipulati wkoll multi u drittijiet amministrattivi.

22. Kull min ihoss ruhu aggravat b'deċiżjoni mehuda mir-Registratur li tkun tolqot il-materja ta' kunfidenzjalità, jista' jappella quddiem it-Tribunal ta' l-Appelli dwar Protezzjoni tad-*Data* skond l-artikolu 48 ta' l-Att dwar il-Protezzjoni u l-Privatezza tad-*Data*.

Appelli f'materji ta' kunfidenzjalità.

Cap. 440.

23. Kull min:

Użu hażin ta' l-informazzjoni.

(a) jaċċessa r-registru taht pretensjonijiet foloz;

(b) jagħmel użu hażin jew jabbuża mill-informazzjoni provduta;

(ċ) wara li jkun inghata aċċess għal xi użu speċifiku, jagħmel użu minn dik l-informazzjoni għal xi skop jew fini differenti għal interess privat, ikun, kemm-il darba ma jġibx prova li jkun aġixxa *in bona fede*, hati ta' reat, u dan mingħajr preġudizzju għal kull

htija ohra li jista' jkollu taht l-Att dwar il-Protezzjoni u l-Privatezza tad-Data.

24. Għall-fini ta' dan it-Titolu, informazzjoni tfisser kull “data personali” jew informazzjoni ohra estratta mir-Registru. Izda r-Registatur għandu jagħmel aċċessibbli biss dik l-informazzjoni li hija aċċessibbli għall-pubbliku, sakemm l-informazzjoni mhix meħtieġa minn Dipartiment tal-Gvern, Kunsill Lokali, aġenzija kkontrollata mill-Gvern, awtorità jew korp li għandu x'jaqsam mas-sahha, ġbir ta' taxxa, jew sigurtà soċjali, jew xi persuna jew organizzazzjoni ohra kif jista' jkun preskritt minn żmien għal żmien.

Titolu II

PREŻENTAZZJONI U REĠISTRAZZJONI

25. (1) L-atti registrabbli:

(a) li, skond dan l-Att jew kull liġi ohra, għandhom jiġu registrati fir-Registru Ċentrali, għandhom jiġu pprezentati fir-Registru mill-persuna u fit-terminu li jista' jiġi stabbilit;

(b) għandhom ikunu mhejjija b'tali mod u jkollhom magħhom dawk id-dokumenti u dik l-informazzjoni li l-Ministru jista' minn żmien għal żmien jordna:

Izda meta l-Ministru jordna li l-prezentata ta' noti ssir b'mod elettroniku, l-irċevuta msemmija fis-subartikolu (4) tkun tista' wkoll tintbagħat b'mod elettroniku.

(2) Bla hsara għas-subartikolu (1) u minkejja kull liġi ohra, il-Ministru għandu fil-każ ta' nuqqas ta' osservanza jew ta' dewmien, jimponi dawk il-penalitajiet li jiġu stipulati, kemm-il darba l-persuna ma ġġibx prova li dak in-nuqqas ta' osservanza jew dewmien sehhev minhabba f'xi kawża estranja li ma kenitx tort tagħha.

(3) L-obbligu ta' persuna jew uffiċjal li jipprezenta nota, għandu jitqies sodisfatt jekk in-nota hija sottomessa minn xi parti interessata ohra. Madankollu, il-persuna jew l-uffiċjal li jonqos milli jissodisfa l-obbligazzjonijiet tiegħu jista' xorta wahda jkun soġġett għall-penalitajiet imsemmija fis-subartikolu ta' qabel kif ukoll kull azzjoni ohra li tista' tittiehed skond dan l-Att jew xi liġi ohra minhabba dewmien.

(4) Meta xi persuna jew uffiċjal jipprezenta nota, ir-registatur għandu jagħti iredvuta immedjatament kif tkun ipprezentata,

bil-mod ordnat, u din l-irċevuta, ghandha titqies bhala prova definittiva illi l-obbligu msemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu ġie sodisfatt.

(5) (a) Meta att reġistrabbli johrog minn att nutarili, in-nota relattiva ghandha tiġi pprezentata minn Nutar Pubbliku li jkun qed jippubblika l-att fi żmien hmistax-il ġurnata mill-pubblikazzjoni ta' l-att, iżda b'żieda mal-preżentata elettronika tan-nota msemmija fis-subartikolu (1), il-Ministru jista' jagħmel regoli li jagħtu setgħa lin-Nutar Pubbliku li jagħti avviż elettroniku ta' l-intenzjoni li jkollu, u dak l-avviż għandu jkun jiswa daqs avviż ta' prijorità.

(b) Bla hsara għas-subartikolu (2), ir-Registratur għandu jagħmel annotament dwar dak l-avviż sakemm in-nota relattiva tiġi pprezentata kif imiss.

(6) Meta jiġri li att reġistrabbli johroġ minn xi deċiżjoni jew digriet tal-qorti:

(a) jekk is-sentenza jew id-digriet ikunu saru *res judicata*, Nutar Pubbliku għandu, fuq talba tal-parti li s-sentenza jew id-digriet ikunu ngħataw favuriha, jippreżenta nota fi żmien tletin ġurnata mid-data tas-sentenza jew tad-digriet;

(b) minkejja d-disposizzjonijiet ta' xi liġi ohra, jekk is-sentenza jew id-digriet ma jkunux saru *res judicata*, dik in-nota tista' tiġi pprezentata minn Nutar Pubbliku fuq talba ta' xi wahda mill-partijiet, iżda fin-nota għandu jkun hemm indikazzjoni ċara li s-sentenza jew id-digriet ma jkunux finali, u f'dak il-każ, in-nota tkun tiswa daqs avviż ta' prijorità.

(7) Meta att reġistrabbli johroġ minn deċiżjoni ta' tribunal ta' arbitraġġ, skond l-Att dwar l-Arbitraġġ, id-disposizzjonijiet tas-subartikolu precedenti għandhom ikunu japplikaw *mutatis mutandis*.

(8) Meta jkun inkiseb titolu eżekuttiv, dak it-titolu għandu jitqies bhala att reġistrabbli fi żmien xahrejn skond ma hemm fis-subartikolu (6) ta' l-artikolu 7.

(9) Jekk l-obbligu li tiġi pprezentata nota ma johroġ minn dan l-Att jew minn xi liġi ohra, il-jedd li tiġi pprezentata nota għandu jibqa' fid-diskrezzjoni tal-benefiċjarju ta' l-istess, iżda m'għandux ikollu effett kontra terzi sakemm ma jiġix reġistrat fir-Registru Ċentrali.

(10) Atti ta' stat ċivili għandhom jitqiesu li ġew ipprezentati fir-Registru Ċentrali meta l-Att relattiv ikun ġie mfassal skond L-Ewwel Ktieb, Fuq il-Persuni, tal-Kodiċi Ċivili, u skond l-Att dwar iż-Żwieġ. Kap. 16. Kap. 255.

26. (1) Minkejja d-disposizzjonijiet tas-subartikolu (3) hawn qabel, jew ta' xi liġi oħra, nota ghandha titqies li giet irreġistrata fir-Registru Ċentrali meta tiġi rrapportata fil-ġurnal.

(2) Meta jirċievi n-nota, kif provdut fl-artikolu 27 hawn fuq, ir-reġistratur ghandu fi żmien tlett ijiem tax-xogħol mid-data ta' riċevuta, jipproċedi sabiex jiddepożita għall-preservazzjoni, in-nota oriġinali, inkluż dokumenti u, jew pjanti annessi magħhom, fl-arkivji tar-Registru Ċentrali.

(3) Ir-reġistratur ghandu jippreserva l-imsemmija atti u noti, inklużi d-dokumenti, u pjanti kollha annessi magħhom, skond is-suġġett tagħhom, filwaqt li jippreżenta l-istess b'mod konsekuttiv fl-ordni kronoloġika li fiha jkunu ġew riċevuti, enumerati b'mod kif il-Ministru jista' jippreskrivi.

(4) Matul l-istess perjodu ta' tliet ġranet tax-xogħol mid-data ta' preżentazzjoni f'xi Uffiċċju tar-Registru Ċentrali, ir-reġistratur ghandu jirreġistra l-imsemmija nota fid-*database* indikat.

(5) Ir-reġistratur ghandu jordna li jinżammu dawk l-indiċi kif imsemmija fl-artikolu 12 ta' dan l-Att, u dawk l-indiċi għandhom, jekk ma jiġix preskritt mod iehor, jinholqu fi żmien tlett ijiem tax-xogħol mir-reġistrazzjoni fid-*database* msemmija fis-subartikolu (4) hawn fuq.

(6) Matul perjodu ta' sitt xhur, ir-reġistratur ghandu jiżgura illi kopja ta' l-Atti u n-noti kollha inklużi d-dokumenti annessi hija ppreparata, iżda meta r-Registatur jagħmel kopja elettronika ta' dawn, id-disposizzjonijiet ta' dan is-subartikolu għandhom jitqiesu sodisfatti.

27. (1) Fl-gheluq ta' kull ġurnata tax-xogħol, ir-Registatur ghandu jordna li tiġi stampata dik il-parti mill-ġurnal li jkun fiha elenku ta' kull informazzjoni li tkun dahlet f'dik il-ġurnata partikolari fid-*database* tar-Registru Ċentrali skond ma jiġi preskritt.

(2) Il-ġurnal fil-verżjoni elettronika ghandu jkun aċċessibbli biss għall-Kumitat ta' Superviżjoni sabiex dan il-kumitat ikun jista' jeżamina l-ġurnal f'intervalli ta' erba' xhur, filwaqt li jiżgura li l-ebda żewġ noti ta' l-istess natura ma jiġu mogħtijin l-istess numri, filwaqt li jiżgura wkoll li l-ebda numru ma jithalla mhux allokati.

(3) F'każ ta' xi diffikultà rigward id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, il-Kumitat ta' Superviżjoni tar-Registru Ċentrali ghandu jagħti dawk il-pariri jew direzzjonijiet kif ikun iħoss li jkun xieraq, iżda kull persuna aggravata minn dawn tista' tappella lit-Tribunal.

(4) (a) Kull rapport stampat kif imsemmi fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu jista' jiġi kkonsultat minn kull parti li jkollha interess u dan għandu jkun disponibbli sa mhux aktar tard mid-9.00 ta' filghodu ta' l-ewwel ġurnata tax-xogħol wara d-data tar-rapport stampat.

(b) Rapport stampati li jirrigwardaw noti pprezentati matul it-tletin jum li jahbtu minnufih qabel jistghu jiġu konsultati bl-istess mod, skond ma jista' jiġi preskritt.

28. (1) Ir-registratur ma għandux jirċievi nota jekk din ma tkunx magħmula bil-mod kif suppost u mhux akkumpanjata minn dawk id-dokumenti, informazzjoni u tariffi kif stabblit b'dan l-Att jew kif ikun preskritt minn żmien għal żmien : Forma.

(2) Noti għandhom jinholqu bil-mod preskritt u l-Ministru jista' jippreskrivi kriterji differenti għall-finijiet differenti, iżda n-noti kollha għandhom ikunu –

(a) dattilografati jew iġġenerati bil-kompjuter ;

(b) iffirmati mill-persuna li tippreżenta n-nota b'tali mod li l-identità ta' dik il-persuna tkun tista' tiġi faċilment identifikata sakemm firma jew marka elettronika, skond ma jiġi preskritt, tkun biżżejjed;

(ċ) magħmula b'karattri ċari u li jinqraw u kull korrezzjoni, sostituzzjoni, kancellament u addizzjoni permezz ta' postilla fl-aħhar ta' l-Att hekk li l-kliem ikkoreġuti, sostitwiti jew ikkancellati għandhom jibqgħu legibbli;

(d) ikun fiha l-partikolaritajiet preskritti, iżda fejn xi partikolaritajiet mhumiex magħrufa, għandha tinkiseb l-approvazzjoni tar-Registratur u meta r-Registratur ikun tal-fehma li dawk il-partikolaritajiet ma jistghux ikunu magħrufa, għandha ssir dikjarazzjoni dwar dan u l-persuna li tippreżenta n-nota jew l-Att għandha tiffirma dik id-dikjarazzjoni;

(e) ikun fiha n-numru tal-karta ta' l-identità jew tar-registrazzjoni tal-kumpanija tal-persuna involuta fit-transazzjoni, u fejn dan in-numru ma jeżistix, in-numru uniku li jista' jkun preskritt, flimkien man-numru tat-titolu jew identifikazzjoni unika oħra kif jista' jkun preskritt; u;

(f) ikun fiha n-numru tat-titlu jew identifikatur uniku ieħor skond ma jista' jiġi preskritt, meta referenza għan-nota tkun diġà ddahhlet fir-registru.

(3) Kull mistoqsija dwar ir-regolarità ta' nota ghandha, fuq talba tal-persuna li tippreżenta n-nota, tkun determinata mill-Kumitat ta' Supervizjoni, liema Kumitat ghandu jiddeċiedi jekk din in-nota hix magħmula skond il-liġi jew jiddetermina l-mod li bih ghandha tkun magħmula u din id-deċiżjoni, li ghandha tittiehed fi żmien xahrejn minn meta issir ir-referenza mill-persuna li tippreżenta l-Att Reġistrabbli, ghandha tkun finali. Referenza ghandha ssir skond Regolamenti kif jista' jkun preskritt, iżda r-Registratur ghandu jagħmel notament illi l-haġa giet riferuta għal deċiżjoni lill-Kumitat hawn imsemmi.

(4) Id-deċiżjoni tal-Kumitat ta' Supervizjoni ghandha tiġi mniżżla fuq in-nota rilevanti u meta l-Kumitat jiddeċiedi li n-nota kienet imfassla regolarment, din ghandha tkun reġistrata fid-data meta jkun sar in-notament imsemmi taht is-subartikolu (4) ta' dan l-artikolu

(5) Meta nota jew l-att ta' l-istat ċivili huwa ppreżentat b'mod elettroniku, id-disposizzjonijiet ta' dan it-Titolu ghandhom japplikaw *mutatis mutandis* iżda l-Ministru ghandu jippreskrivi l-metodu u l-mod ta' prezentazzjoni b'dan il-mod.

Titolu III

ATTI REĠISTRABBILI

Atti reġistrabbli.

29. (1) Atti reġistrabbli huma dawk l-atti, ċertifikati, dikjarazzjonijiet, indiċijiet, pjanti, rapporti, drittijiet, interessi jew *records* jew atti simili li, sabiex jista' jkollhom effett fil-konfront ta' terzi, ghandhom ikunu rreġistrati fir-Registru.

(2) Att reġistrabbli, sew jekk dwar proprjetà jew personali, jista' jkun att li ghandu jiġi rreġistrat b'mod obbligatorju jew volontarju.

(3) Il-Ministru jista' wkoll, kif preskritt f'dan l-Att, jiddikjara atti, ċertifikati, dikjarazzjonijiet, indiċijiet, avvizi, pjanti, rapporti, drittijiet, interessi jew *records* jew atti simili bhala atti reġistrabbli dikjaratorji.

(4) Att reġistrabbli jista' jkun dwar proprjetà, personali, jew it-tnejn.

Att Reġistrabbli
b'mod obbligatorju.

30. (1) Att reġistrabbli b'mod obbligatorju huwa att reġistrabbli li, skond dan l-Att jew xi liġi ohra, ghandu jkun reġistrat fir-reġistru sabiex dak l-att ikun jiswa quddiem it-terzi.

(2) Att reġistrabbli b'mod obbligatorju, salv dak li hemm provdut f'liġi ohra, jista' johroġ biss minn:

(a) att nutarili jew dokument insinwat jew anness ma' att nutarili;

(b) decizjoni jew digriet tal-qorti, jew decizjoni finali tat-tribunal.

31. Salv dak li hemm provdut fis-subartikolu (3) ta' l-artiklu 29, il-Ministru jista', minn żmien għal żmien, johroġ Ordni li biha jispeċifika illi ċerti atti, drittijiet jew dikjarazzjonijiet għandhom ikunu meqjusa Atti reġistrabbli b'mod obbligatorju. Atti Reġistrabbli Dikjaratorji.

32. Att reġistrabbli b'mod volontarju huwa att reġistrabbli li jista' jkun reġistrat fir-reġistru fid-diskrezzjoni tal-benefiċjarju ta' l-istess. Atti Reġistrabbli b'mod volontarju.

Titolu IV

EFFETTI TA' REĠISTRAZZJONI

33. (1) Att Reġistrabbli ta' kull tip, ikun jiswa quddiem terzi biss meta dak ikun irreġistrat fil-ġurnal tar-Reġistru Ċentrali. Effetti lejn terzi.

(2) L-irċevuta msemmija fis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 27 ta' dan l-Att għandha tkun prova illi persuna li qed tippreżenta nota fil-fatt ippreżentat din in-nota, iżda din l-irċevuta ma għandhiex, wahidha tkun biżżejjed sabiex l-att reġistrabbli jkun jiswa quddiem it-terzi, hlief xi jedd għal danni li jistgħu ikunu dovuti.

34. Terzi persuni għandhom jitqiesu li ġew infurmati dwar l-att reġistrabbli, limitament dwar il-kontenut li jidher fuq ir-reġistru u fejn, skond dan l-Att jew xi liġi dwar il-protezzjoni tad-*data*, aċċess għall-informazzjoni huwa limitat, privileġġat jew projbit, terzi persuni għandhom jitqiesu li ġew infurmati limitament sa fejn l-imsemmija informazzjoni hija disponibbli għalihom jew sa fejn jista' jirrizulta mir-reġistru. Sa fejn tinghata l-informazzjoni.

35. Jekk att reġistrabbli li jinholoq wara d-dhul fis-sehh ta' dan l-Att ma' jkunx irreġistrat fid-*database*, u terza persuna tirreġistra fl-imsemmi *database* att reġistrabbli iehor relatat ma' l-istess att reġistrabbli, kemm jekk dwar proprjetà jew personali, il-benefiċjarju ta' l-att reġistrabbli ta' qabel għandu jċedi d-drittijiet kollha ta' azzjoni kontra l-benefiċjarju ta' l-att reġistrabbli ta' l-aħhar. Jedd ta' azzjoni f'każ ta' reġistrazzjoni qabel.

IR-4 PARTI

FUQ IL-PERSUNI

Titolu I

ATTI REĠISTRABBLI PERSONALI

Atti ta' l-istat ċivili
meqjusa atti
reġistrabbli.

36. Is-segwenti atti ta' l-istat ċivili u affarijiet anċillari magħhom huma atti reġistrabbli personali:

- (a) Att ta' Twelid;
- (b) Att ta' Żwieġ;
- (ċ) Att tal-Mewt;
- (d) Digriet ta' Adozzjoni;
- (e) Atti ta' filjazzjoni u legittimazzjoni;

(f) Hatra ta' Kuraturi u Tuturi, inkluż it-tnehhija jew is-sostituzzjoni tagħhom;

(g) Inventarji rigward immobbli ta' assenti, minuri jew persuni inkapaċitati jew interdetti;

(h) Id-Digrieti kollha tal-Qorti jew deċiżjonijiet rigward kull materja preskritta fil-paragrafi (a) sa (g) fuq imsemmija u preskritti fil-Kodiċi Ċivili, inkluż kull digriet jew deċiżjoni li tordna l-korrezzjoni jew sostituzzjoni ta' atti minn dawn;

(i) Kull att iehor preskritt mil-liġi.

Kap. 16.

Atti Personali
Reġistrabbli
Addizzjonali.

37. Dawn li ġejjin għandhom ukoll jitqiesu bhala atti personali reġistrabbli:

(a) ir-reġistrazzjoni ta' tibdil ta' ismijiet jew kunjomijiet skond il-liġi;

(b) Kull deċiżjoni jew digriet tal-Qorti inkluż kull deċiżjoni jew digriet mogħti minn qorti ta' ġurisdizzjoni barranija iżda li huwa rikonoxxut jew konfermat skond il-liġi ta' Malta li;

(i) taffettwa l-istat ta' l-individwu;

(ii) taffetwa l-kapaċità jew awtorità ta' l-individwu li jidhol f'kuntratt jew jagħmel testment;

(iii) hija relatata ma' separazzjoni personali; jew

(iv) tista' tiġi reġistrata taht l-Att dwar iż-Żwieġ.

Iżda l-proviso għall-paragrafu (e) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 39 ta' dan l-Att, għandu *mutatis mutandis* japplikaw :

(ċ) Kull kuntratt nutarili ta' rinunzja magħmula minn kull persuna meta tagħmel il-voti ta' religjuż

(d) L-att ta' emancipazzjoni skond l-artikolu 9 tal-Kodiċi tal-Kummerċ. Kap. 13.

(e) Il-mandat imsemmi fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 1863 tal-Kodiċi Ċivili u l-ittra uffiċjali li tirrevoka, tittermina jew tirrorinunzja l-prokura fit-termini ta' l-artikolu 1886 tal-Kodiċi Ċivili; Kap. 16.

(f) It-talba għal dikjarazzjoni ta' falliment ta' persuna, jew għal interdizzjoni jew inkapaċitazzjoni ta' individwu, inkluż sentenza suċċessiva;

(g) Noti ta' Ipoteka Ġenerali

(h) tat-testmenti pubbliċi jew tal-pubblikazzjoni ta' testmenti sigrieti

(2) Il-Ministru għandu jippreskrivi l-forma u l-mod li biha, u ż-żmien li matulu, l-atti msemmija f'dan l-artikolu għandhom jiġu reġistrati.

(3) Għar-rigward il-paragrafu (e) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 41, ir-reġistratur għandu jzomm indiċi bl-ismijiet u kunjomijiet tal-mandant u mandatarji liema partikolarijiet imsemmija fis-subparagrafi (i) u (ii) tal-paragrafu (ċ), u s-subparagrafu (iii) tal-paragrafu (d) tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 28 ta' l-Att dwar il-Professjoni Nutarili u l-Arkivju Nutarili.

38. Kull emenda, korrezzjoni, nota jew annotazzjoni ohra li r-reġistratur jagħmel jew huwa mitlub li jagħmel permezz tal-ligi, rigward il-hwejjeġ imsemmija fl-artikoli 40 u 41 ta' dan l-Att, għandha tkun meqjusa bhala att personali reġistrabbli.

IL-5 PARTI

FUQ IL-BENI:

Titolu I

ATTI REĠISTRABBLI DWAR PROPRJETÀ

39. (1) Dawn li ġejjin huma atti dwar proprjetà reġistrabbli. Għandha tiġi rreġistrata:

(a) kull att nutarili *inter vivos*;

(i) li jittrasferixxi l-proprjetà ta' beni immobbli jew jeddijiet fuq daww il-beni billi jxolji, jirrexxindi jew jirrevoka xi att li jkollu l-effett li jittrasferixxi l-proprjetà ta' beni immobbli;

(ii) li johloq jew ibiddel xi servitù predjali jew xi jedd fuq immobbli jew xi jedd ta' użufrutt, użu jew ta' abitazzjoni fuq immobbli, jew li jkun fih xi rinunzja għal dawn is-servitujiet jew jeddijiet;

(iii) ta' enfitewsi jew sub-enfitewsi jew ta' tnaqqis jew fidi ta' ċens, jew ta' rinunzja jew tnaqqis ta' l-istess;

(iv) ta' kostituzzjoni ta' renta perpetwa jew temporanja bhala piż reali fuq beni immobbli;

(v) li jimponi piżijiet, perpetwi jew temporanji fuq beni immobbli;

(vi) ta' kompromess li jaffettwa immobbli jew drittijiet fuq beni immobbli;

(vii) ta' qsim ta' beni immobbli;

(viii) ta' ċessjoni ta' jeddijiet ereditarji;

(ix) ta' dikjarazzjoni ta' trasmissjoni *causa mortis* skond l-Att dwar it-Taxxa fuq Dokumenti u Trasferimenti; Kap. 264.

(x) ta' dikjarazzjoni dwar trasferiment jew trasmissjoni ta' immobbli ppubblikata minhabba d-diviżjoni jew l-amalgamazżjoni ta' kumpaniji skond l-Att dwar il-Kumpaniji; Kap. 386.

(xi) ta' dikjarazzjoni rigward il-proprjetà ta' beni immobbli jew jeddijiet fuq beni immobbli jew li taffettwa l-proprjetà tagħhom;

(xii) li jirreġistra dikjarazzjoni unilaterali minn persuna mizzewġa jew ftehim bejn il-mizzewġin li proprjetà immobbli partikolari hija d-dar matrimonjali;

(b) kull kuntratt taż-żwieġ, dota ta' tibdil jew kontro-dikjarazzjoni rigward xi kuntratt taż-żwieġ, kitbiet ta' firda ta' beni bejn mizzewġin, jew ta' tmiem tal-komunjoni ta' l-akkwisti, sew jekk is-separazzjoni jew it-tmiem huwa konsenswali jew le;

(ċ) kull att ġudizzjarju li jinterrompi l-preskrizzjoni li tirrigwarda l-beni immobbli skond l-artikolu 2128 tal-Kodiċi Ċivili;

(d) kawzi ta' preferenza bejn kredituri inkluż kull kancellament, tnaqqis, modifika, surroga jew ċessjoni ta' l-istess li skond il-Kodiċi Ċivili jehtieg li jkun reġistrat sew jekk konvenzjonali, legali jew ġudizzjali; Kap. 12.

(e) kull sentenza jew digriet tal-Qorti, inklużi sentenzi jew digrieti mogħtija minn Qorti ta' ġurisdizzjoni barranija iżda li hija rikonoxxuta jew konfermata skond il-liġijiet ta' Malta ukoll meta -

(i) dawn jimmodifikaw, ixolju, jirrexxindu jew jirrevokaw xi att li jkollu bhala effett li jittrasferixxi l-proprjetà ta' beni immobbli jew ta' jeddijiet fuq beni immobbli;

(ii) dawn direttament jaġġudikaw il-proprjetà ta' beni immobbli jew ta' drittijiet fuq beni immobbli;

(iii) skond il-liġi, is-sentenza jew id-digriet li jirrigwardaw il-proprjetà immobbli għandhom ikunu rreġistrati biex ikunu jiswew fil-konfront ta' terzi;

Iżda dan is-subartikolu għandu jkun japplika għal sentenzi jew digrieti ukoll jekk m'humiex *res judicata*, f'liema każ ir-Registratur għandu, meta jiġi mgharraf li s-sentenza jew id-digriet m'humiex *res judicata*, inizzel notament dwar dan u dak in-notament ikun jista' biss jitnehha għaladarba s-sentenza jew id-digriet finali jkun rreġistrat kif imiss fir-Registru Ċentrali;

(f) kull lodi mogħti f'arbitraġġ ai termini ta' l-Att dwar l-Arbitraġġ li tirreferi għall-istess suġġett imsemmi fis-subartikolu (f) ta' dan l-artikolu;

(g) kull bejgħ bl-irkant bil-Qorti ta' beni immobbli;

(h) l-iskeda ta' fidi ta' ċens effettwata skond l-artikolu 1501 tal-Kodiċi Ċivili, b'dan iżda li jekk il-fidi sar fir-rigward tal-proprjetà trasferita lill-Gvern skond l-Att dwar Proprjetà ta' Entijiet Ekklesjastiċi u d-dirett dominju ma kienx rreġistrat skond l-artikolu 5 ta' l-istess Att, ir-registratur ma għandux jirreġistra trasferimenti sussegwenti diment li d-dirett dominju trasferit lill-Gvern u l-fidi sussegwenti ma jiġux notati fir-registru;

(i) kull ordni ta' rekwizizzjoni li għadha effettiva skond l-Att dwar id-Djar, kif ukoll ir-revoka tagħha, iżda, minkejja d-disposizzjonijiet ta' dan, il-Ministru jista' jippreskrivi ż-żmien li matulu dawn l-ordnijiet ta' rekwizizzjoni għandhom ikunu rreġistrati;

(j) kull ordni jew avviz mahruġ jew irrevokat skond l-Att dwar l-Ippjanar ta' l-I-iżvilupp u li ai termini ta' dak l-Att, għandu jiġi rreġistrat;

(k) kull konverżjoni ta' enfitewsi temporanja f'wahda perpetwa skond l-Ordinanza li tneħhi l-Kontroll ta' Djar, ukoll jekk din il-konverżjoni ma tirriżultax minn att pubbliku iżda fejn, skond is-subartikolu (6) ta' l-artikolu 12, l-enfitewta jew l-okkupant, kif deskritt hemm ma kienx jehtieg li jsir att nutarili, l-enfitewta li, wara d-dhul fis-seħh ta' dan l-Att huwa s-sid ta' immobbli taht titolu ta' enfitewsi perpetwa għandu jirreġistra t-

titolu tiegħu fuq l-immobbli fi żmien sentejn mid-dhul fis-seħh ta' din id-disposizzjoni sakemm sa dan it-tant, l-istess immobbli ma ġiex irregistrat skond dan l-Att mill-istess enfitewta jew persuna oħra;

(l) kull ordni mahruġa minn xi qorti ai termini tal-Kodiċi Kriminali, l-Ordinanza dwar il-Mediċini Perikolużi jew l-Att kontra *Money Laundering*, kif ukoll ordni li tirriżulta minn xi liġi oħra li tkun fis-seħh, li jservu sabiex iwaqqfu t-trasferiment jew id-disposizzjoni ta' kull mobbli jew beni immobbli hekk li l-ordni għandha tkun imnizzla fl-indiċi taht il-partikolaritajiet ta' l-individwu affettwat bl-ordni kif ukoll b'referenza għad-*data* ġeografika tal-beni immobbli fejn il-persuna jew il-korp li jkun hareġ l-ordni jaf dwar l-eżistenza ta' dan il-beni immobbli; Kap. 9.
Kap. 101.
Kap. 373.

(m) kull rikors ġuramentat jew att ġudizzjarju rigward il-proprietà ta' immobbli, iżda f'dan il-każ, ir-registrazzjoni għandha sseħh b'referenza għad-*data* ġeografika ta' l-immobbli in kwistjoni;

(n) mandat ta' inibizzjoni f'liema każ ir-registrazzjoni għandha sseħh b'riferenza għad-*data* ġeografika tal-beni immobbli in kwistjoni;

(o) permessi mahruġa skond l-Att dwar l-Akkwist ta' Proprietà minn Persuni mhux Residenti; Kap. 246.

(p) antikresi; u

(q) kull att iehor li jista' jkun preskritt skond il-liġi.

(2) Bla hsara għal dak li jinghad f'dan l-Att jew f'kull liġi oħra, il-holqien ta' inventarju, ukoll jekk anness ma' att nutarili ma għandux jitqies bhala att registrabbli. Kap. 386.

(3) Kull notament jew kwalifika li r-registratur jista' jagħmel jew huwa mitlub li jagħmel fir-Registru għandhom jitqiesu bhal atti registrabbli

(4) Kull att iehor li permezz tad-disposizzjonijiet ta' xi liġi oħra għandu jkun registrat fir-Registru Ċentrali sabiex ikun jiswa quddiem it-terzi, għandu jitqies li jkun att registrabbli.

40. Dawn li ġejjin huma atti li jistgħu jiġu rreġistrati b'mod volontarju; Atti li jistgħu jiġu rreġistrati b'mod volontarju.

(a) konvenji rigward beni immobbli jew drittijiet fuq beni immobbli mnizzla f'att nutarili jew skrittura privata annessa jew insinwata ma' att nutarili;

(b) ftehim rigward beni immobbli magħmul f'att nutarili jew skrittura privata annessa jew insinwata ma' att nutarili ;

(c) avvizi pprezentati minn persuna li ghandha interess kif jista' jkun preskritt;

(d) dikjarazzjonijiet tar-rinunzja għas-suċċessjoni taħt l-artikolu 860 tal-Kodiċi Ċivili;

Kap. 398.

(e) att li jirreġistra jew li miegħu hemm annessi jew insinwati kull ftehim magħmul skond l-Att dwar il-*Condominia*; u

(f) akkwist bi preskrizzjoni ai termini ta' l-artikolu 65 ta' dan l-Att.

Atti Reġistrabbli
Dikjaratorji.

41. (1) Il-Ministru jista', minn żmien għal żmien, b'ordni fil-Gazzetta jiddikjara atti jew titolu għal beni immobbli jew drittijiet fuq beni immobbli bħala Atti Reġistrabbli u dawn l-Atti għandhom jissejhu atti reġistrabbli dikjaratorji.

(2) Minghajr preġudizzju għall-ġeneralità tas-subartikolu (1), il-Ministru jista' jagħmel dik l-ordni jew;

(a) b'referenza għal żoni partikolari li għandhom ikunu identifikati b'referenza għal mappa jew mapep inklużi fl-ordni jew b'modi oħra kif hu jhoss xieraq; jew

(b) b'referenza għal kull persuna jew grupp ta' persuni; jew

(c) b'referenza għan-natura tal-jedd ġewwa jew fuq beni immobbli jew kategoriji ta' attijiet pubbliċi jew atti reġistrabbli.

(3) Il-Ministru jista' f'din l-ordni jiddetermina jekk att reġistrabbli dikjaratorju huwiex voluntarju jew bilfors. F'dan l-aħhar każ, il-Ministru għandu jindika min tkun il-persuna li jkollha l-obbligu li tirreġistra, u jiddikjara illi għandha ssir il-prezentazzjoni ta' nota ta' dan l-att reġistrabbli fl-Uffiċċju tar-Reġistru Ċentrali matul perjodu iffissat fl-ordni, liema perjodu ma għandux ikun inqas minn tliet xhur.

Interessi li
jipprevalu
dikjaratorji.

42. Il-Ministru jista', minn żmien għal żmien b'ordni fil-Gazzetta, jiddikjara illi kull interess li jipprevali jew xi wiehed minnu għandu jkun att reġistrabbli dikjaratorju.

43. (1) Fejn atti jew titolu għal beni immobbli jew drittijiet fuq beni immobbli jew interessi li jipprevalu huma dikjarati bhala atti reġistrabbli skond l-artikolu 45 jew 46 ta' dan l-Att, u s-sid jew is-sid preżunt, jew il-persuna indikata fl-Ordni msemmija fis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 45, ma jistax jew mhux dispost li jipprezenta n-nota relattiva fiż-żmien preskritt, ir-reġistratur għandu, minghajr preġudizzju għal kull htija li jista' jkollha kull persuna taht l-imsemmija artikoli, jipprezenta nota f'isem is-sidien mhux maghrufa u dan l-immobbli għandu jkun amministrat mill-Kummissarju ta' l-Artijiet, minn issa 'l quddiem imsejjah il-Kummissarju, f'isem dawk is-sidien mhux maghrufa, kif provdut fis-subartikolu (4) ta' dan l-artikolu. Ir-reġistratur għandu kull sena jippubblika lista ta' din il-proprjetà fil-Gazzetta.

(2) Fejn immobbli huwa rreġistrat f'isem sidien mhux maghrufa kif preskritt fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, ir-Reġistratur għandu wkoll jirreġistra kull kawża ta' preferenza, servitù jew interess li jipprevali interess iehor, jew xi jedd iehor reġistrabbli skond dan l-Att li jista' jaffettwa dan l-immobbli u li hu jista' jkun jaf bih.

(3) Wara tletin sena, sakemm id-disposizzjonijiet tas-subartikolu (5) ta' dan l-artikolu ma japplikawx jew ir-reġistrazzjoni tkun giet rikuzata b'suċċess, dan l-immobbli għandu jkun rreġistrat b'titolu garantit favur u f'isem il-Gvern ta' Malta, liberu u minghajr piżijiet hlief għal dawk il-kawzi ta' preferenza, servitù jew interessi li jipprevalu ohra jew drittijiet ohra li kienu rreġistrati kif mitlub taht is-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu:

Iżda jekk il-kawża ta' preferenza, servitù jew interess prevalenti iehor jew xi jedd reġistrabbli iehor huwa favur beni immobbli li huwa irreġistrat f'isem sidien mhux maghrufa, iżda rigward din l-art, il-perjodu ta' tletin sena msemmi f'dan is-subartikolu għadu ma għaddiex, mbagħad il-proprjetà servjenti għandha tkun irreġistrata bhala soġġetta għal din il-kawża ta' preferenza, servitù jew interess li jipprevali iehor jew jedd iehor li għandu jiġi b'isem meta l-perjodu ta' tletin sena kif stabbilit f'dan is-subartikolu jgħaddi wkoll rigward il-proprjetà dominanti.

(4) L-amministrazzjoni msemmija fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu għandha tinkludi l-jedd li tidhol f'dik il-proprjetà u tagħmel kull tibdil li kull sid jista' jagħmel fuq il-proprjetà tiegħu stess, kif ukoll il-jedd li tinkera l-proprjetà taht kundizzjonijiet tas-suq ġusti u raġonevoli iżda jekk is-sid leġittimu b'suċċess jitlob il-proprjetà;

(a) il-kera u benefiċċji kollha riċevuti mill-Kummissarju għandhom ikunu rifonduti lis-sid leġittimu wara li jkunu mnaqqsa

l-ispejjeż li jkunu saru u miżata amministrattiva ta' ghaxra fil-mija (10%); u

(b) is-sid irreġistrat ghandu jkun obligat li jirrikonoxxi l-kerrej għal perjodu li ma jiġgeddidx ta' tmien snin mid-data ta' din ir-reġistrazzjoni.

(5) Mingħajr preġudizzju għall-poteri msemmija fis-subartikoli (1) u (4) ta' dan l-artikolu, l-Gvern jista' wkoll jakkwista din il-proprjetà permezz ta' bejgħ, skond l-Ordinanza dwar l-Akkwist ta' Artijiet għal Skopijiet Pubbliċi, u r-reġistratur ghandu jirreġistra il-beni immobbli b'titolu garantit favur l-Gvern ukoll jekk din il-proprjetà hija rreġistrata f'isem sidien mhux magħrufa jew qed tiġi amministrata skond is-subartikoli preċedenti ta' dan l-artikolu:

Iżda, proprjetà akkwistata mill-Gvern bis-sahha tas-subartikolu (5) ta' dan l-artikolu, tista' tiġi trasferita lil kull korp ġuridiku mwaqqaf b'liġi jew lil kull soċjetà jew korp iehor li fih il-Gvern ta' Malta jew kull tali korp bħal dak hawn qabel imsemmi jkollhom interess ta' kontroll jew li fuqu jkollhom kontroll effettiv li l-funzjoni tiegħu hija li jirriġenera proprjetà vakanti jew li ma tkunx qed tintuża, immedjatament meta ssir il-pubblikazzjoni tad-Dikjarazzjoni tal-President mahruġa skond is-subartikolu (4) ta' l-artikolu 22 ta' l-imsemmija Ordinanza, u f'dan il-każ, minkejja d-disposizzjonijiet ta' l-imsemmija Ordinanza, jew ta' xi liġi ohra, jista' jsir kumpens permezz ta' ishma li jkunu amministrati mill-Kummissarju sakemm is-sid leġittimu jirreġistra d-drittijiet u l-interess tiegħu skond is-subartikolu (4) ta' dan l-Artikolu.

(6) Jekk matul il-perjodu ta' tletin sena msemmija fis-subartikolu (3) ta' dan l-artikolu, is-sid leġittimu b'suċċess jitleb u jipprova t-titolu tiegħu għall-immobbli r-reġistratur ghandu, (sakemm il-proprjetà ma kinetx fil-frattemp reġgħet għet trasferita lill-kumpanija, fundazzjoni, entità jew dipartiment imsemmi fis-subartikolu (4) ta' dan l-artikolu, jew lil xi terza persuna li tikseb minn għandha, fliema każ l-applikant jista' biss jitleb is-sehem imsemmi fis-subartikolu (5) ta' dan l-artikolu) jordna lil dak is-sid iħallas il-miżata amministrattiva msemmija fis-subartikolu (4) ta' dan l-artikolu, u jippreżenta nota li fiha jgħid it-talba tiegħu u prova ta' titolu *prima facie* flimkien ma' applikazzjoni skond l-artikolu 45 ta' dan l-Att.

(7) Persuna li tonqos milli tippreżenta nota fir-Registru Ċentrali skond l-artikolu 31 ta' dan l-att u li b'riżultat ta' dan titlef id-drittijiet tagħha favur terzi, ma ghandu jkollha l-ebda jedd jew azzjoni għal kumpens taht il-liġi, jew talba għal indennizz taht dan l-Att, biss

ghar-raguni li r-registratur naqas milli jirreġistra xi att reġistrabbli f'isem sidien mhux maghrufa skond is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu.

(8) Drittijiet reġistrati f'isem sidien mhux maghrufa ghandhom, bl-istess mod, jghaddu favur il-Gvern b'titolu ta' *bona vacantia* meta jghaddu tletin sena mid-dikjarazzjoni tagħhom sakemm titolu garantit ma kienx diġà mahruġ favur il-Gvern skond is-subartikoli preċedenti.

(9) Il-hlasijiet u l-ispejjeż kollha li ghandhom jithallsu minn jew lill-Gvern ghandhom jithallsu minn jew lill-Kummissarju.

Titolu II

EFFETT TAR-REGISTRAZZJONI

44. (1) Kull persuna li favur tagħha, fir-Registru Ċentrali huwa ^{Titoli.} rreġistrat titolu ghal beni immobbli jew drittijiet fuq immobbli ghandha, sakemm il-kuntrarju ma jidhirx mir Registru titqies bhala s-sid leġittimu ta' l-imsemmi titolu jew drittijiet, fil-mod u sa fejn jidher min-nota li biha ssehh ir-registrazzjoni bid-drittijiet, privileġġi, appartenenzi u obbligi kollha li huma ta' jew jappartjenu lill-immobbli, soġġett ghal dan li ser jinghad :

(a) pizijiet u drittijiet ohra, jekk ikun hemm, li jkunu diġà ġew irreġistrati fir-Registru Ċentrali; u

(b) interessi li jipprevalu u li jolqtu l-imsemmi immobbli;

(ċ) il-kawzi ta' preferenza rreġistrati fir-Registru Ċentrali fuq l-imsemmi immobbli, u

(d) ir-registrazzjonijiet l-ohra kollha li jaffettwaw l-immobbli, sew jekk reġistrati bil-kunsens tas-sid jew le, u inkluż kull notament jew kwalifika li jibqghu mhux kontestati;

(2) Drittijiet fuq beni immobbli li johorġu minn att reġistrabbli u huma msemmija fin-nota ghandhom jiffurmaw parti integrali tat-titolu ghall-immobbli u s-sid ta' l-immobbli minn żmien ghal żmien ghandu jgawdi l-immobbli bid-drittijiet u soġġett ghall-obbligi kollha msemmija fin-nota.

(3) Ir-reġistrazzjoni fir-Registru Ċentrali ta' titolu ghal beni immobbli jew ta' drittijiet fuq immobbli skond is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu ma ghandhiex sakemm dan it-titolu jsir titolu garantit, taffettwa jew tippreġudika l-infurzar ta' kull jedd jew interess kontra ghal jew li jidderoga mit-titolu tal-persuna reġistrata u li jibqa' jeżisti jew kapaċi li jinholoq fil-waqt tar-reġistrazzjoni tan-nota relattiva.

Talba ghal titolu garantit.

45. (1) Bla hsara ghad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, kull persuna li ghandha l-jedd jew l-obbligu li tirreġistra att reġistrabbli li jirrigwarda l-proprjeta' ta' beni immobbli jew drittijiet fuqhom ghandu wkoll ikollha l-jedd, fin-nota pprezentata ghall-ghan ta' reġistrazzjoni, taghmel dikjarazzjoni minn ufficjal imsemmi fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 18, fejn jitlob lir-reġistratur biex johroglu titolu garantit skond l-artikolu 47.

(2) Id-dikjarazzjoni ghandha tkun tali li l-provenjenza tat-titolu tiġi stabbilita, u l-ufficjal ghandu anke jinkludi, dikjarazzjoni dwar servitujiet, pizijiet, interessi li jipprevalu, privileggi u ipoteki inkluza l-ordni ta' preferenza, b'mod illi meta tali dikjarazzjoni tmur lil hinn minn sempliċi dikjarazzjoni dwar provenjenza, ir-reġistratur ghandu, meta johrog it-titolu bhala wiehed garantit, jaghmel nota li permezz taghha jghid li t-titolu mhux suggett ghall-interessi li jipprevalu imsemmija fl-artikolu 56.

(3) L-ufficjal imsemmi fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 18, jista' wkoll jaghmel dikjarazzjoni dwar l-aspetti tekniċi li jolqtu l-immobbli.

(4) Id-dikjarazzjoni msemmija fl-artikolu 18 (1) u (2) ghandu jkollha maghha stqarrija, verifikata mill-ufficjal, li sa fejn jaf hu u sa fejn seta' jistabilixxi, kull att, testment jew dokument iehor, u kull kawza ta' preferenza jew interess li jipprevali li ghandu x'jaqsam ma' l-applikazzjoni, u kull fatt relattiv ghat-titolu, jew, skond il-każ, fatti ta' natura teknika li jeffettwaw it-titolu, gew żvelati.

(5) Ir-reġistratur ma ghandux jipproċessa dikjarazzjoni maghmula minn ufficjal li nstab hati ta' dikjarazzjoni falza.

(6) Meta titolu jirrifletti l-kontenut tad-dikjarazzjoni, ma ghandux jithallas ebda indennizz jekk it-titolu jkun gie korrett skond dan l-Att, imma dik il-persuna jew ufficjal li jaghmel dikjarazzjoni falza ghall-fini ta' dan l-artikolu, ikun hati ta' reat u ghandu, b'żieda ma'

dan, ikun responsabbli għad-danni li jistgħu jkunu dovuti lil kull persuna interessata, u barra minn hekk, ikun espost għal kull azzjoni li l-Kumitat ta' Superviżjoni jista' jidhirlu xierqa.

(7) Id-dikjarazzjoni msemija fis-subartikolu (1) ta' hawnhekk, tista' tiġi ppreżentata man-nota jew f'xi żmien wara.

46. L-artikolu preċedenti ma japplikax meta diġà jkun hemm Dikjarazzjoni dwar titoli garantiti. registrat titolu garantit.

47. Meta applikazzjoni giet ippreżentata skond l-artikolu 45, sakemm ma tkunx giet ippreżentata u rreġistrata fir-Registru Ċentrali applikazzjoni għall-interruzzjoni tal-preskrizzjoni jew applikazzjoni ohra bl-istess effett, ir-Registatur għandu, wara li jgħaddu għaxar snin mid-data tar-reġistrazzjoni tan-nota li jkun fiha l-applikazzjoni johroġ favur l-applikant titolu garantit li juri l-proprjetà tiegħu ta' l-immobbli jew drittijiet fuqha, kif deskritt fin-nota. Disposizzjonijiet dwar dikjarazzjonijiet.

48. Fil-każ ta' trasferimenti ta' immobbli jew drittijiet fuq immobbli li dwarhom iż-żmien imsemmi fl-artikoli 47 u 52 ta' dan l-Att, għandu jibda għaddej mid-data tar-reġistrazzjoni tan-nota ta' l-ewwel applikazzjoni, bla hsara għad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, ir-registatur għandu johroġ titolu garantit meta jgħaddu għaxar snin jew tletin sena minn meta r-reġistrazzjoni saret effettiva, skond il-każ; Trasferimenti.

Iżda, meta d-dikjarazzjoni msemija fl-artikolu 45 tiġi ppreżentata wara li jgħaddu għaxar snin minn meta r-reġistrazzjoni tkun saret effettiva, l-għaxar snin imsemija fl-artikolu 47 ta' dan l-Att, għandhom jibdeu għaddejjin minn meta tkun giet ippreżentata d-dikjarazzjoni.

49. (1) Meta immobbli jew drittijiet fuqu għandhom skond xi liġi ohra jiġu rreġistrati b'titolu garantit, jew għandhom jiġu rreġistrati f'isem il-Gvern ta' Malta jew meta r-reġistrazzjoni tintalab b'effett ta' trasferiment minghand il-Gvern ta' Malta, l-applikant għandu, fin-nota ppreżentata għall-fini tar-reġistrazzjoni jagħmel applikazzjoni lir-registatur sabiex dan johroġ favurih, b'effett immedjat, titolu li jiggarrantixxi l-proprjetà tiegħu ta' l-immobbli jew drittijiet fuqu kif deskritt fin-nota. Fejn il-Gvern huwa parti għal Att Registrabbli.

(2) Meta tali applikazzjoni tiġi ppreżentata, ir-registatur għandu, minkejja dak li jinghad fl-artikolu 47 ta' dan l-Att, johroġ titolu garantit b'effett immedjat.

50. (1) Bla hsara għall-artikoli 56 u 76, titolu garantit jagħti lill-persuna hekk rreġistrata titolu irrevokabbli għaliha li jiggarrantixxi l- Effetti ta' titolu garantit.

proprjetà taghha fuq l-immobbli jew drittijiet kif deskritt fin-nota *erga omnes* u li ma jistax jiġi meglhub hlief kif provdut f' dan l-Att, flimkien mad-drittijiet, il-privileġġi u l-appartenenzi kollha li jkollhom x'jaqsmu ma' dik l-art, sugġetta biss ghad-drittijiet u l-interessi li ġejjin, jiġifieri:–

(a) il-kwalifiki, piżijiet u interessi ohra, jekk ikun hemm, li jkunu jidhru fir-registru; u

(b) il-kawzi ta' preferenza rreġistrati fir-Registru fuq l-imsemmi immobbli, u

(c) ir-registrazzjonijiet l-ohra kollha li jaffettwaw l-imsemmi immobbli reġistrat bil-kunsens tas-sid jew li huma reġistrati mingħajr il-kunsens tas-sid u jibqghu mhux kontestati minnu bil-mod kif preskritt b' dan l-Att, imma hielsa mill-jeddijiet u l-interessi l-ohra kollha huma x'inhuma.

(2) Kull kwalifika għal titolu garantit skond l-artikolu 63 ma ghandux ikollha effett fuq ir-revokabilità ta' titolu garantit. Dan bla preġudizzju għall-infurzar ta' kull jedd jew interess irreġistrat fir-Registru li jirriżulta mill-istess kwalifika.

Persuni intitolati sabiex ikunu proprjetarji reġistrabbli.

51. (1) Il-persuni li ġejjin biss jistgħu jiġu reġistrati bhala sidien ta' beni immobbli jew drittijiet fuq immobbli jiġifieri -

(a) is-sid, *it-trustee*, il-padrin dirett, l-enfitewta, is-sid ta' nuda proprjetà, l-użufruttwarju ;

(b) il-persuna li lilha l-pussess assolut tal-proprjetà ta' assenti u l-eżercizzju assolut tal-jeddijiet li jiddependu fuq il-mewt tiegħu jkun inghata b' sentenza jew b' ordni tal-qorti; u

(c) l-awtorità kompetenti li tkun qed iżzomm l-art b' pussess u użu jew b' dominju pubbliku, jew xi persuna li lilha jkunu ġew mgħoddija dawk id-drittijiet, u l-persuna li jkollha jedd għall-kera ta' l-akkwist jew il-kera ta' għarfien ;

Iżda d-detentur ta' użufrutt legali ma jistax jiġi reġistrat bhala proprjetarju, imma jista' jkollu l-interessi tiegħu mharsa fir-Registru.

(2) Kerrejja u nies ohra li jgawdu drittijiet personali fuq immobli inkluż il-weghdiet f'konvenju, kif ukoll persuni li jkollhom il-jedd ta' l-użu jew ta' abitazzjoni, ghandu jkollhom il-jedd li jirreġistraw l-interessi tagħhom fir-registru iżda d-drittijiet tagħhom għandhom johorġu minn att reġistrabbli.

52. (1) Meta persuna li ghandha l-jedd li taghmel applikazzjoni skond l-artikolu 45 tonqos milli tinkludi din l-applikazzjoni fin-nota pprezentata sabiex jiġi rreġistrat l-att rreġistrabbli jew minkejja din l-applikazzjoni tonqos illi taghmel jew tipprovdi d-dikjarazzjonijiet, mitluba mir-Registatur Ġenerali, li ghandhom jakkumpanjaw din l-applikazzjoni, sakemm applikazzjoni għall-interruzzjoni tal-preskrizzjoni jew att iehor li ghandu l-istess effett ma tkunx giet ipprezentata u rreġistrata fir-Registru Ċentrali, ir-Registatur Ġenerali ghandu, meta jghaddu tletin sena mid-data ta' registrazzjoni tan-nota johroġ favur l-applikant titolu garantit li jiġgarantixxi l-proprjetà tiegħu fuq l-immobbli jew drittijiet fuqhom kif deskritt fin-nota.

Nuqqas li issir applikazzjoni.

(2) Artikolu 48 ghandu *mutatis mutandis* japplika għal dan l-artikolu.

53. Meta l-kontenut ta' nota pprezentata fir-registru huwa inkompatibbli ma' registrazzjoni jew registrazzjonijiet li diġà saru fir-Registru, allura bla hsara għad-disposizzjonijiet tat-Titolu VI tal-5 Parti ta' dan l-Att, ir-Registatur ghandu jipproċedi sabiex jirreġistra l-istess sakemm l-immobbli mhux rreġistrat b'titolu garantit f'liema każ l-applikant jista' biss ifittex ir-ratifika tar-registru jew indennizz skond il-każ.

Registrazzjonijiet inkompatibbli.

54. (1) L-art u l-bini kollu msemmi f'noti pprezentati fir-Registru Ċentrali ghandhom ikunu deskritti wkoll b'referenza għal pjanta jew rappreżentazzjoni jew referenza ġeografika ohra, kif ikun preskritt.

Kif art u bini ghandhom ikunu rreġistrati.

(2) Din l-art u l-bini kollu ghandu jkollu numru ta' titolu uniku u fil-każ ta' trasferiment jew ipoteka ta' parti mill-immobbli msemmi fit-titolu, jew il-qasma ta' din l-art jew bini f'unitajiet iżgħar, numru uniku separat ghandu jingħata lil kull unità iżgħar iżda n-numru ta' titolu originali jista' jinżamm rigward waħda mill-partijiet jew unitajiet iżgħar.

(3) Ir-registatur ghandu johroġ ċertifikat ta' titolu, kif ikun preskritt, għal kull numru ta' proprjetà u dan iċ-ċertifikat ghandu jikkonsisti fin-noti kollha pprezentati u rreġistrati fir-Registru Ċentrali rigward in-numru tal-proprjetà rispettiv. Iċ-ċertifikat tat-titolu ghandu wkoll jindika jekk it-titolu huwa garantit u kull kwalifika ohra li tista' taffettwa t-titolu.

Titolu III

RESTRIZZJONIJIET

Gradazzjoni ta' privileġġi u ipoteki.

55. Bla hsara ghad-disposizzjonijiet stabbiliti bil-liġi xort'ohra fir-reġistru, privileġġi u ipoteki reġistrati li jaffettwaw l-istess titolu ghandhom, bhal bejn privileġġi u ipoteki ta' l-istess tip, u li ma jgawdux minn xi prijorità intrinsika, jiehdu grad skond l-ordni tan-numru progressiv li fihom huma reġistrati fid-*database*, iżda r-Reġistratur ghandu jiżgura illi din ir-reġistrazzjoni tirrifletti l-ordni kronologiku tal-prezentazzjoni taghhom.

Interessi.

56. (1) Immobbli reġistrat b'titolu garantit ghandhom, kemm-il darba ma huwiex espress il-kuntrarju fuq ir-reġistru skond id-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, jitqiesu li huma sugġetti ghal dawk l-interessi li jipprevalu li ġejjin li jkunu ghal dak iż-żmien jeżistu dwarhom, jiġifieri -

(a) servitujiet li jidhru ;

(b) il-jeddijiet tal-Gvern ghal u fuq minerali stabbiliti jew imharsa b'liġi;

(c) kirjiet; u

(d) ipoteki ġenerali u l-benefiċċju tal-firda tal-patrimonju reġistrati taht il-liġijiet fis-sehh meta nholqu dawn id-drittijiet u f'dan il-każ dawn ghandhom jitqiesu li eżistew mir-reġistrazzjoni oriġinali.

Interessi li jipprevalu ghal żmien limitat.

57. (1) Minkejja dak li jinghad f'dan l-Att, ghal perjodu ta' hames snin mid-dhul fis-sehh ta' dan l-Att, il-werrieta ta' min imut l-ewwel fost miżżewġin jistghu jirreġistraw id-drittijiet taghhom fuq proprjetà li tkun parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti reġistrata f'isem min jibqa' haj mill-koppja miżżewġa, liema drittijiet ghandhom jitqiesu li kienu jeżistu mid-data tal-ftuh tas-suċċessjoni ta min imut l-ewwel fost miżżewġin u ghandhom jitqiesu bhala interessi li jipprevalu u li jaffettwaw it-titolu sew jekk dan huwa garantit jew le, u dan sakemm dawn jergghu jiġu reġistrati fir-reġistru matul l-imsemmi perjodu ta' hames snin.

(2) Minkejja dak li jinghad f'dan l-Att, ghal perjodu ta' hmistax-il sena mid-dhul fis-sehh ta' dan l-Att, privileġġi u ipoteki fuq beni immobbli jekk dawn il-privileġġi u ipoteki speċjali kienu ġew irreġistrati kif suppost fir-Reġistru Pubbliku qabel ma' l-immobbli hekk mgħobbi sar parti minn *area* reġistrabbli skond l-Att dwar ir-

Reġistrazzjoni ta' l-Artijiet, u f'dan il-każ, dawn ghandhom jitqiesu li bdew jeżistu mir-reġistrazzjoni oriġinali tagħhom, ghandhom jitqiesu bhala interessi li jipprevalu u li jaffettwaw it-titolu sew jekk dan huwa garantit jew le, u dan sakemm dawn jergħu jigu rreġistrati fir-reġistru matul l-imsemmi perjodu ta' hmistax-il sena:

Iżda meta xi titolu garantit diġa' nhareg skond l-Att dwar ir-Reġistrazzjoni ta' l-Artijiet, bhala liberu minn servitujiet, deċmi u pizijiet ohra, u dan il-fatt kien gie mnizzel fuq it-titolu, dawn id-drittijiet, deċmi u pizijiet ohra ma ghandhomx ikunu infurzati kontra t-titolu mahruġ bhala eżenti minn dawn id-drittijiet, deċmi jew pizijiet.

(3) Id-drittijiet imsemmija fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu li jergħu jigu rreġistrati matul l-istess perjodu ta' hames snin, ghandhom ikunu akkumpanjati permezz ta' dikjarazzjoni magħmula u ffirmata minn uffiċjal tar-Reġistru, u din id-dikjarazzjoni ghandha tinkludi dawk id-dokumenti kif preskritt mir-Reġistratur.

(4) Sakemm il-verrieta ta' min imut l-ewwel fost miżżewġin japplikaw ghar-reġistrazzjoni ta' l-interess tagħhom fl-immobbli, il-persuna li tibqa' hajja mill-koppja miżżewġa, quddiem it-terzi ghandha titqies bhala l-uniku sid ta' l-immobbli u terzi persuni li jakkwistaw minn ghandha, ghandhom għall-finijiet kollha tal-liġi jitqiesu li akkwistaw is-sehem kollu ta' l-immobbli, hekk li dan ghandu jkun minghajr preġudizzju għad-drittijiet tal-verrieta ta' min imut l-ewwel fost miżżewġin sabiex jitlob mill-persuna li tibqa' haj mill-koppja miżżewġa jew mill-verrieta tiegħu s-sehem tagħhom mill-qligħ fuq it-trasferiment.

(5) Rigward privileggi u ipoteki speċjali fuq proprjetà, meta dawn jergħu jigu rreġistrati ghandhom iżommu l-grad li kellhom qabel ma regħu ġew rreġistrati fir-Reġistru qisu d-disposizzjonijiet rilevanti ta' dan l-Att kienu jeżistu fiż-żmien meta l-privilegg u l-ipoteka speċjali ġew rreġistrati fir-Reġistru Pubbliku jew fir-Reġistru ta' l-Artijiet.

Madankollu, fejn huma rreġistrati wara li jkun għadda l-imsemmi perjodu ta' hames snin ghandhom, minkejja kull liġi ohra, jieħdu grad biss mid-data minn meta jergħu jigu rreġistrati skond is-subartikolu (5) ta' l-artikolu 28.

58. (1) Ir-reġistratur jista', fid-diskrezzjoni tiegħu, jagħmel kull notament għal titolu sabiex jirrifletti kull informazzjoni rilevanti li huwa jikseb sew minn att reġistrabbli jew minn kull sors ieħor. Notamenti.

(2) Minghajr preġudizzju għall-ġeneralità tas-subartikolu ta' qabel, ir-Reġistratur ghandu jagħmel dan in-notament jekk hemm

diskrepanza bejn in-nota pprezentata skond l-artikolu 25 ta' dan l-Att u l-att registrabbli li wassal ghall-prezentazzjoni tan-nota.

(3) Jekk persuna tipprova b'mod sodisfaçenti ghar-Registratur illi notament mhux korrett u ghandu jkun ikkoregùt jew imhassar, huwa jista' jagħmel dan bil-mod preskritt u jekk ir-Registratur ma jagħmilx it-tibdil mitlub minnu matul iż-żmien preskritt, il-proçedura provduta fis-6 Parti ta' dan l-Att ghandha tkun segwita.

Kwalifiki.
Kap. 16.

59. (1) Fejn ir-Registratur huwa ta' l-opinjoni li, skond il-Kodiçi Ċivili, jew kull liġi ohra, it-titolu jista' jkun stabbilit biss għal perjodu limitat ta' żmien, jew huwa soġġett għal kundizzjoni, riserva jew restrizzjoni, ghandu jikkwalifika dan it-titolu skond il-htieġa.

(2) Jekk persuna tipprova b'mod sodisfaçenti ghar-Registratur illi dan ta' l-aħhar ikkwalifika titolu b'mod inkorrett skond dan l-artikolu, hija tista' bil-mod preskritt, titlob li titnehha din ilkwalifika.

(3) Jekk ir-Registratur ma jagħmilx il-korrezzjonijiet matul iż-żmien preskritt, il-proçedura provduta fis-6 Parti ta' dan l-Att ghandha tkun segwita.

Konvenji.

60. (1) Kull persuna li tkun għamlet konvenju mal-proprjetarju registrat, tista' tapplika għand ir-Registratur sabiex dan jagħtiha avviz ta' prijorità.

(2) Persuna li tidhol f'konvenju ma' proprjetarju registrat, li ma jkunx registrabbli ai fini ta' l-artikolu 40(a) ta' dan l-Att, jista' jiddepoziata kopja tal-konvenju mar-Registratur, u f'każ li jiġi rregistrat konvenju iehor jew trasferiment fuq l-istess proprjetà, ir-Registratur ikun obligat li javzah b'dan.

(3) Il-partijiet f'konvenju jistghu espressament jaqblu li l-konvenju jiġi rregistrat ai termini ta' l-artikolu 40(a) ta' dan l-Att, u kull konvenju jew kuntratt iehor li jiġi rregistrat sussegwentement mar-Registratur jitqies bħala null jekk mhux bil-kunsens mogħti mill-partijiet.

Titolu IV

FUQ IL-PRESKRIZZJONI

Preskrizzjoni u drittijiet mhux registrati.

61. (1) Mingħajr preġudizzju għall-artikolu 56(a) ta' dan l-Att, kull persuna li titlob li waslet sabiex takkwista bil-preskrizzjoni jew li akkwistat bi preskrizzjoni skond il-Kodiçi Ċivili, titolu għal immobbli, jew servitù jew jedd reali fuqu, fejn dan l-immobbli ma ġiex irregistrat

ghall-ewwel darba, din il-persuna tista' tapplika sabiex tkun irregistrata bhala proprjetarju taghha billi tippreżenta att registrabbli flimkien ma' dikjarazzjoni mahlufa.

(2) L-applikazzjoni msemmija fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu ghandu jkollha l-istess effett bhal att li jikser il-preskrizzjoni u, jew talba għall-pussess ta' l-immobbli.

(3) Id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu ghandhom ukoll japplikaw *mutatis mutandis*, fejn l-immobbli jew is-servitù jew jedd reali fuqu huwa akkwistat mill-Gvern permezz ta' ċediment jew *bona vacantia*.

62. (1) Minghajr preġudizzju għas-subartikolu 3 ta' dan l-artikolu, kull persuna li titlob illi akkwistat bil-preskrizzjoni, it-titolu għal immobbli jew servitù jew jedd reali registrat b'titolu garantit f'isem persuna oħra, u dan skond l-artikolu 2170 tal-Kodiċi Ċivili, għandha tapplika sabiex tkun irregistrata bhala proprjetarja ta' l-istess billi tippreżenta att registrabbli bil-mod preskritt.

Preskrizzjoni u titoli garantiti.

(2) Minkejja xi liġi oħra, persuna li titlob li akkwistat bil-preskrizzjoni titolu għal immobbli jew servitù jew jedd reali fuqu, registrat b'titolu garantit f'isem persuna oħra ma għandhiex tkun intitolata li tippreżenta l-att registrabbli fir-Registru sakemm il-perjodu ta' preskrizzjoni kollu li fuqu qed jibbaża t-talba tiegħu inkluz, jekk huwa l-każ, il-perjodu jew perjodi relattivi għall-predeċessuri tiegħu fit-titolu, jgħaddi flimkien mal-perjodu li matulu t-titolu gie rregistrat fir-registru b'titolu garantit f'isem il-bniedem li għandu t-titolu fil-preżent u għandu, f'dan il-każ, f'isem il-predeċessur ta' dan ta' l-aħħar fit-titolu.

(3) Kull persuna registrata tista' tippreżenta Att registrabbli li jservi sabiex jikser il-preskrizzjoni, ukoll jekk dan huwa inkompatibbli ma' titolu garantit jew jedd reali iehor illi huwa garantit, sakemm il-jedd li jagħti lok għal din l-azzjoni, jizviluppa wara l-hruġ ta' titolu garantit.

(4) Id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (1) sa (3), it-tnejn inkluzi, ta' l-artikolu 63 għandhom japplikaw *mutatis mutandis*.

(5) L-att registrabbli ppreżentat skond is-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu ma jista' qatt jintuża bhala prova ta' intenzjoni hazina min-naħa ta' l-applikant sakemm id-dikjarazzjoni msemmija fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 63 ma tinstabx li hija falza jew magħmula b'mod negligenti.

Titolu V

ART PUBBLIKA

Toroq.
Kap. 10.

63. Minkejja d-disposizzjonijiet ta' dan l-att u minghajr preġudizzju għal kull jedd u obbligu skond l-artikolu 20 tal-Kodiċi tal-Liġijiet tal-Pulizija, kull triq jew sqaq, inkluż dawk li jaqdu żewġ toroq eżistenti, imma mhux dawk li jwasslu għal żvilupp intern, li diġà jkunu jeżistu meta jidhol fis-seħh dan l-Att, jew toroq li, wara d-dhul fis-seħh ta' dan l-Att, huma okkupati mill-Gvern jew minn xi korp ġuridiku, aġenzija Ċentrali li taġixxi għalih, kemm jekk livellati, asfaltati jew le, għandhom, għal kull *buon fini*, jitqiesu li huma toroq pubbliċi, u għandhom jitqiesu illi huma proprjetà tal-Gvern:

Iżda kull persuna tista' tippreżenta applikazzjoni għar-reġistrazzjoni tat-titolu tagħha meta tissottometti prova tal-proprjetà tagħha kif provdut fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 65.

Ix-xtajta.

64. Ix-xtajta kollha, sa hmistax-il metru mix-xatt eżistenti għandu jitqies bhala proprjetà tal-Gvern ta' Malta, iżda kull persuna tista' tippreżenta għar-reġistrazzjoni tat-titolu tagħha meta tissottometti prova tal-proprjetà tagħha kif provdut fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 65.

Il-Gvern għandu jirreġistra fi żmien tliet snin.

65. (1) Bla hsara għal titolu garantit mahruġ taht l-Att dwar ir-Registrazzjoni tal-Proprjetà, il-proprjetà tal-Gvern ta' Malta ta' l-immobbli msemmija fl-artikoli 63 u 64 ta' dan l-Att għandha titqies bhala att registrabbli u matul perjodu li ma għandux jeċċedi tliet snin mid-dhul fis-seħh ta' dan l-Att, il-Kummissarju ta' l-Artijiet għandu jippreżenta n-noti relattivi fir-Registru Ċentrali minghajr bżonn ta' prova tat-titolu, flimkien ma' l-applikazzjoni msemmija fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 49 ta' dan l-Att.

(2) Matul l-istess perjodu ta' tliet snin, kull persuna li titlob li għandha titolu validu li huwa f'konflitt ma' l-applikazzjoni tal-Gvern sottomessa skond l-artikoli 68 u 69 ta' dan l-Att, għandha tippreżenta applikazzjoni akkumpanjata b'dikjarazzjoni ffirmata minn Uffiċjal tar-Registru u r-registratur għandu jirreferi l-każ lit-Tribunal sakemm xi parti interessata ma tkunx diġà għamlet dan.

Kunflitt ma' titolu garantit.

66. Ir-Registatur ma għandux jaċċetta xi applikazzjoni sottomessa skond dan it-Titolu fejn l-applikazzjoni hija f'konflitt ma' titolu garantit mahruġ skond l-Att dwar ir-Registrazzjoni ta' l-Artijiet qabel id-dhul fis-seħh ta' dan l-Att.

Drittijiet li jagħtu jedd fuq ta' haddiehor.

67. (1) Kull persuna li tgawdi drittijiet ta' *encroachment* fuq xi immobbli msemmi f'dan l-artikolu tista' tapplika għand il-

Kummissarju ta' l-Artijiet u f'dan il-każ il-Kummissarju ta' l-Artijiet ghandu jipprezenta nota fir-reġistru Ċentrali li biha jitlob lir-Reġistratur sabiex jagħmel nota dwar it-titolu relattiv, ukoll meta dan it-titolu huwa titolu garantit mahruġ f'isem il-Gvern, li jiddeskrivi dan il-jedd fuq haddiehor u t-termini u l-kundizzjonijiet kollha relatati miegħu u r-Reġistratur ghandu jagħmel notament fuq it-titolu.

(2) Reġistrazzjoni ta' drittijiet li jagħtu jedd fuq haddiehor ma ghandhiex tagħti lill-persuna li tuża xi drittijiet proprjetarji.

Titolu VI

RIZOLUZZJONI TA' KONFLITTI

68. (1) Bla hsara għad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, il-fatt ta' reġistrazzjoni eżistenti ma ghandhiex twaqqaf ir-reġistrazzjoni ta' applikazzjoni ġdida fuq l-istess beni immobbli li għandha disposizzjoni konfliġġenti jew differenti jew ta' kawzjoni.

Medjazzjoni u referenza għat-Tribunal.

(2) Fil-każ ta' konflitt jew differenza bejn żewġ reġistrazzjonijiet jew aktar, jew fil-każ li r-reġistratur jirrifjuta applikazzjoni għal titolu garantit, ir-reġistratur ghandu fi żmien tletin ġurnata mid-data ta' reġistrazzjoni ta' xi reġistrazzjoni jew applikazzjoni konfliġġenti jew differenti jsejjah laqgħa ta' medjazzjoni tal-partijiet kollha konernati.

(3) Jekk din il-laqgħa ta' medjazzjoni tonqos milli tirisolvi l-konflitt jew differenza, jew tonqos milli ssolvi l-fatt mqajjem bil-kawzjoni, ir-reġistratur ghandu, fi żmien hmistax-il ġurnata jirreferi l-oġġett lit-Tribunal stabbilit taht dan l-Att. Ir-referenza għandha ssir mir-reġistratur li ghandu fir-referenza jidentifika l-konflitt jew differenza in kwistjoni jew l-oġġett imqajjem bil-kawzjoni. Id-deċiżjoni tar-Reġistratur sabiex jirreferi l-oġġett lit-Tribunal ma ghandhiex tkun soġġetta għal appell jew reviżjoni minn xi Qorti.

69. (1) Ghandu jkun hemm Tribunal jew Tribunal tar-Reġistru Ċentrali, kull wiehed kompost minn avukat wiehed minn lista ta' Avukati ppubblikati għal dan il-għan fil-Gazzetta, iżda l-ebda persuna ma tista' tiġi hekk appuntata sakemm din ma tkunx ipprattikat il-professjoni tagħha għall-inqas għal seba' snin.

It-Tribunal tar-Reġistru Ċentrali.

(2) Il-Ministru ghandu wkoll jappunta persuna sabiex taġixxi bhala Segretarju tat-Tribunal jew Tribunali.

(3) L-Uffiċjal Legali ghandu jkun assistit:

(a) dwar fatti li jirriżultaw mir-Registru minn wahda mill-persuni msemmija fl-artikolu 18 ta' dan l-Att;

(b) dwar interpretazzjoni ta' pjanti, minn uffiċjal tar-registru mahtur sabiex jaġixxi bhala perit; u

(ċ) dwar interpretazzjoni ta' atti u provenjenza, minn uffiċjal tar-registru mahtur sabiex jaġixxi bhala Nutar Pubbliku.

(4) Membri tat-Tribunal ghandhom ikunu soġġetti ghal rikuzza bil-mod kif provdut fl-artikolu 734 tal-Kodiċi ta' l-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili. Jekk xi membru jastjeni, ghandu jkun sostitwit minn uffiċjal jew espert iehor skond il-każ.

Funzjonijiet.

70. (1) Il-funzjonijiet tat-Tribunal huma sabiex jiġbor id-dokumenti kollha rilevanti ghall-kwistjoni u kull evidenza sottomessa minn kull parti kemm jekk *viva voce* jew permezz tal-proċedura ta' affidavit. Ghal dan il-ghan, ghandu jkollu l-kompetenza sabiex *ex officio* issejjah ghas-sottomissjoni mill-partijiet ta' kull dokument jew evidenza li jidhirlu xierqa jew meta jidhirlu li hekk huwa mehtieġ ghal kxif totali tal-fatt quddiemu.

(2) Rigward kull ordni ohra mahruġa minn Qorti jew awtorità kompetenti, it-Tribunal ma ghandux ikollu kompetenza li jaġixxi fuq il-mertu ta' l-Ordni nnifisha, iżda biss fuq l-applikazzjoni u r-registrazzjoni tagħha.

Proċedura quddiem it-Tribunal.

71. (1) It-Tribunal, fl-ewwel seduta tiegħu, ghandu jistabbilixxi agenda ghall-ġbir tad-dokumenti u evidenza rilevanti kollha, filwaqt li jipprovdi limitu ta' żmien sabiex ikunu pprezentati l-provi kollha u jipprovdi tabelli tal-hinijiet ghas-smigh ta' xhieda *viva voce* li huwa jhoss xieraq illi jisma'. Dawn il-perjodi ta' żmien u tabelli tal-hinijiet jistgħu jinbidlu biss mit-Tribunal meta jiġi muri kawża ġusta.

(2) Xhieda jistgħu jiġu mitluba jidhru quddiem it-Tribunal permezz ta' tahrika. Din it-tahrika ghandha tkun ippreparata fil-forma mehtieġa mill-parti li titlob ix-xhieda, iffirmata wkoll mir-registratur u pprezentata fir-registru tal-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili mill-istess Registratur. Ghal din it-tahrika ghandhom *mutatis mutandis* japplikaw ir-regoli li jirregolaw il-mandat li jinsabu fil-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.

(3) Sakemm it-Tribunal isegwi r-regoli tal-Ġustizzja Naturali, dan ghandu jirregola l-proċeduri tiegħu u jista' wkoll jirrifjuta li jisma' xhieda *viva voce* jekk huwa jidhirlu li hekk huwa mehtieġ jew

sabiex jiġi evitat dewmien li mhux neċessarju. It-Tribunal għandu jzomm *record* tal-proċeduri kollha tiegħu u x-xhieda kollha orali għandha titniżżel bil-miktub. It-Tribunal għandu jkollu l-poteri kollha li bil-liġi għandha l-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili.

(4) Fl-għeluq tas-smiegh jew f'data aktar tard kif jista' jiġi determinat mit-Tribunal, it-Tribunal għandu jagħti l-opinjoni. Fl-opinjoni tiegħu t-Tribunal għandu jidentifika b'mod preċiż in-natura tal-kwistjoni bejn il-partijiet u jipproċedi sabiex jagħti l-opinjoni tiegħu għas-soluzzjoni ta' kull kwistjoni.

72. (1) Kull parti għas-smiegh, jew terzi interessata tista', jekk ma taqbilx ma' l-opinjoni tat-Tribunal, fi'żmien għoxrin gurnata minn meta tinghata l-opinjoni, tirreferi l-hwejjeġ sabiex ikunu determinati mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili permezz ta' rikors. Jekk il-hwejjeġ ma humiex hekk riferuti, l-opinjoni tat-Tribunal għandha titqies bħala titolu eżekuttiv u għandu jkun vinkolanti u konklussiv fuq il-partijiet u r-Registatur għandu jipproċedi sabiex jemenda jew ibiddel ir-registrazzjoni jew jiehu konjizzjoni tar-registrazzjoni skond il-każ.

Prim'Awla,
Qorti Ċivili.

(2) Jekk il-hwejjeġ jiġu riferuti lill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, ir-Registatur għandu dejjem jissejjah bħala parti għall-proċeduri u, ladarba notifikat biċ-ċitazzjoni, għandu jipproċedi sabiex jipprezenta fir-Registru ta' dik il-Qorti r-*records* kollha tal-proċeduri miżmuma quddiem it-Tribunal. Dan ir-*record* għandu, għall-fini kollha tal-liġi jitqies bħala parti mill-proċeduri quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili.

(3) Il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili għandu jkollha kompetenza sabiex tiddeċiedi mhux biss fuq il-hwejjeġ kollha diskussi u determinati mit-Tribunal iżda l-hwejjeġ kollha anillari u relatati magħhom li jistgħu jinġiebu quddiemha.

(4) Jekk matul is-smiegh, il-Qorti ssib illi r-referenza għaliha hija vessatorja, tista' tordna l-parti li tkun aġixxiet b'mod vessatorju sabiex thallas lill-partijiet l-oħra penali li ma teċċedix l-elfejn u tlett mitt Euro. L-istess penali tista' tkun imposta mill-Qorti fuq il-parti l-oħra meta l-azzjoni li wasslet għal dan ir-rikors hija vessatorja.

(5) Il-Qorti ma għandhiex thalli l-produzzjoni ta' dokumenti jew xhieda oħra li ma kienux prodotti quddiem it-Tribunal sakemm il-Qorti ma tkunx sodisfatta illi d-dokument jew xhieda meħtieġa nholqu wara li nġhatat l-opinjoni tat-Tribunal jew li l-parti li talbet il-preżentazzjoni tagħhom ma kinetx taf u ma setgħetx b'mod raġonevoli tkun taf dwar dan id-dokument jew xhieda. Jekk it-Tribunal kien irrifjuta li jisma' xhieda *viva voce* l-imsemmija Qorti tista' tisma' din ix-xhieda jekk thoss li dan huwa meħtieġ għar-riżoluzzjoni tal-każ quddiemha.

(6) Ma ghandu jkun hemm l-ebda appell mid-deċiżjoni tal-Prim'Awla Qorti Ċivili.

Is-6 Parti

KORREZZJONIJIET TAR-REĠISTRU

Korrezzjoni ta' atti ta' l-istat Ċivili.

73. (1) Għar-rigward l-atti ta' l-istat Ċivili, ir-reġistru jista' jiġi emendat, mibdul jew ikkoreġut biss kif provdut fl-Ewwel Ktieb, Fuq il-Persuni, tal-Kodiċi Ċivili, hekk li meta persuna titlob ir-reġistrazzjoni ta' l-isem jew l-ismijiet li kien imissu uża jew li kien imisshom użaw għalih il-familja tiegħu, u fil-fehma tar-Reġistratur dak l-isem jew dawk l-ismijiet huma dawk li bihom dik il-persuna kienet konsistentement magħrufa, minflok l-isem jew l-ismijiet li jidhru fuq l-att tat-twelid relattiv bħala l-isem jew l-ismijiet mogħtija fl-att u l-isem jew l-ismijiet li bihom għandu jkun magħruf it-tifel, ir-Reġistratur għandu jagħti avviz fil-Gazzetta, u jekk ma jkunx hemm oġġezzjoni fi żmien hmistax-il jum minn tali pubblikazzjoni, allura huwa għandu jikkoreġi r-reġistru.

Kap.16.

(2) Fejn il-korrezzjoni tar-reġistru ssir wara talba magħmula bis-saħħa tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 253 tal-Kodiċi Ċivili jew fejn ir-reġistratur ma kellux x'jaqsam mal-fatti li wasslu għall-korrezzjoni, jew meta japplikaw il-provvedimenti tas-subartikolu (3) ta' l-artikolu 77 ta' dan l-Att, ebda indennizz ma jkun dovut.

Korrezzjoni ta' titoli li mhumix garantiti.

74. (1) Bla hsara għal dak li jingħad fis-subartikolu (3) ta' l-artikolu 44, għar-rigward atti reġistrabbli ta' proprjetà, Titolu mhux garantit jista' jiġi emendat biss kif preskritt f' dan l-Att, matul il-perjodu ta' għaxar snin stabbilit fl-artikolu 47, diment li d-dikjarazzjoni msemija fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 45 tkun giet ipprezentata.

(2) Din il-korrezzjoni tista' issir ukoll meta, skond il-5 Parti ta' dan l-Att;

(a) hemm ordni dwar dan mir-Reġistratur wara medjazzjoni b'suċċess bejn il-partijiet;

(b) wara opinjoni definittiva tat-Tribunal, ma hemmx appell;
u

(ċ) il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tagħti deċiżjoni definittiva wara appell mid-deċiżjoni tat-Tribunal.

(3) Meta d-dikjarazzjoni msemija fl-artikolu 45 ma tiġix ipprezentata matul il-perjodu ta' għaxar snin imsemmi fl-artikolu 47,

it-titolu, li jkun għadu mhux garantit, jista' jissewwa wara li tintwera raġuni tajba għaldaqshekk.

75. (1) Titolu garantit jista' jkun korrett meta jkun ippruvat lit-Tribunal jew, fuq appell, lill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, illi l-persuna li għandha t-titolu jew l-predeċessur tagħha fit-titolu kienu jafu bil-frodi jew in-negliġenza li wasslet għall-hruġ ta' titolu garantit;

Korrezzjoni ta' titoli garantiti.

Izda t-titolu garantit ma għandux ikun korrett jekk il-persuna li għandha t-titolu fil-preżent akkwistat l-immobbli jew drittijiet reali oħra b'titolu oneruż, u ma kienetx taf, jew ma kien hemm ebda suspett raġonevoli sabiex taħseb illi l-predeċessur jew predeċessuri tagħha kienu jafu dwar il-frodi jew in-negliġenza li biha nkiseb it-titolu garantit.

(2) Titolu garantit ma jistax ikun korrett wara hames snin minn meta jkun mahruġ.

76. Ir-Registratur jista' f'kull hin, bil-kunsens tal-partijiet kollha involuti, jikkorreġi r-registru sew jekk it-titolu huwa garantit jew le sakemm fl-opinjoni tar-Registratur, u bla hsara għal appell fil-Qorti ta' l-Appell bil-mod preskritt, dan ma jippreġudikax lil terzi persuni *in bona fede*.

Korrezzjoni b'kunsens.

77. (1) Meta l-korrezzjoni ssehh wara medjazzjoni jew ftehim bejn il-partijiet, il-partijiet direttament involuti ma għandhomx ikunu intitolati għal hlas ta' indennizz.

Korrezzjoni u Indennizz.

(2) Bla hsara għal kif inhu hawnhekk provdut, proprjetarju ta' immobbli registrat jew ta' jedd fuqu, li jkun qed jagħmel talba *in bona fede* taht disposizzjoni magħmula b'qerq għandu fejn ir-registru huwa kkoreġut jitqies illi sofra telf minhabba din il-korrezzjoni u għandu jkun intitolat sabiex ikun indennizzat taht dan l-Att.

(3) Fejn il-korrezzjoni hija ordnata mill-Qorti izda r-registru qabel il-korrezzjoni jirrifletti l-kontenut ta' l-irċevuta msemmija fis-subartikolu 4 ta' l-artikolu 25 ta' dan l-Att, dan il-fatt għandu jittiehed akkont u wkoll, jekk l-ebda persuna li qed tfittex korrezzjoni ma hija l-istess persuna li rċeviet l-imsemmija rċevuta, l-ebda danni ma jistgħu jingħataw.

(4) Qorti ma għandhiex tagħmel ordni għal korrezzjoni tar-registru sakemm ir-Registratur mhuwiex parti għall-proċeduri li dwarhom saret l-ordni.

(5) Ir-registratur għandu dejjem jagħti avviż, skond kif preskritt, kull meta Titolu jiġi kkoreġut.

Is-7 Parti

ĊERTIFIKATI, RAPPORTI U RIĊERKI

Irċevuta u kopja b'xejn.

78. L-applikant li jipprezenta nota jew Att ghandu, flimkien ma' l-irrevuta msemmija fis-subartikolu (4) ta' l-artikolu 25, ikun intitolat ghal darba biss, ghal kopja b'xejn taċ-ċertifikat jew Titolu li jindika l-istat relattiv tar-Registru li ghandu jkun mahruġ kif preskritt.

Informazzjoni.

79. (1) Kull parti interessata tista', bla hsara ghad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 12 u tas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 13 ta' dan l-Att, titlob kopji, estratti u informazzjoni mir-registru iżda din it-talba ghandha ssir fil-forma preskritta.

(2) Ir-registratur ghandu jiżgura illi, bla hsara ghal kull att dwar il-protezzjoni tad-*data*, jinhargu bizzejjed rapporti sabiex jiġi żgurat illi x-xoghol tar-registru huwa trasparenti u li r-registru jirrifletti l-applikazzjonijiet ipprezentati kif suppost fir-registru, minn żmien ghal żmien.

(3) Terzi jistgħu bla hsara għall-istess restrizzjonijiet imsemmija hawnhekk, jitolbu informazzjoni, kopji jew estratti mid-*databases* jew arkivji, fil-forma preskritta u r-registratur ghandu f'dan il-każ, johroġ rizultat tar-riċerka kif ikun mehtieġ, sabiex jiżgura li l-informazzjoni mitluba hija aċċessibbli.

(4) Il-Ministru jista', permezz ta' regolamenti, jippreskrivi illi ċertu informazzjoni hija privileġġata, iżda -

(a) hwejjeġ dwar adozzjonijiet, legittimazzjoni u *fostering*,

(b) l-eżistenza ta' testment matul il-hajja tal-persuna, u

(ċ) kull haga li, skond kull liġi relattiva għall-protezzjoni tad-*data*, tikkwalifika bħala *data* personali sensittiva, għandhom jitqiesu bħala informazzjoni privileġġata u kunfidenzjali.

Validità ta' kopji, estratti, eċċ.

80. (1) Kopji, estratti, ċertifikati, rapporti u rizultati ta' riċerki, ukoll jekk iġġenerati bil-kompjuter mahruġa taht is-siġill tar-registratur jew ta' Uffiċjal tar-Registru għandhom ikunu ammissibbli bħala evidenza fl-azzjonijiet u hwejjeġ kollha u bejn il-persuni u l-partijiet hekk kif ikun ammissibbli l-orijinal iżda persuna li issoffri telf minhabba ineżattezza ta' xi kopja jew estratt għandha tkun intitolata li tkun indennizzata taht dan l-Att u l-ebda persuna ma għandha tkun responsabbli għal telf soffert minhabba li tkun strahet fuq din il-kopja jew l-estratt.

(2) Minkejja d-disposizzjonijiet tas-subartikolu precedenti, ir-reġistratur ma ghandux ikun responsabbli għall-kontenut tal-kopji, estratti, l-Att Reġistrabbli jew nota, hliet kif provdut f'dan l-Att, sakemm għe mahruġ titolu garantit.

81. (1) Jekk matul proċeduri quddiem it-Tribunal jew Qorti skond dan l-Att, persuna bl-intenzjoni li ta'bi t-titolu jew talba ta' persuna ohra, sabiex tissostanzja talba falza jew sabiex tghawweġ l-informazzjoni jew tikseb xi gwadann materjali, tahbi jew ttipprova tahbi jew taf dwar habi ta' dokumenti jew fatti, il-persuna li tkun qed tahbi, ttipprova tahbi jew taf dwar xi habi hija hatja ta' reat taht dan l-Att.

Entraturi maghmula b'qerq.

(2) Jekk xi persuna b'qerq tikseb, jew ttipprova b'qerq tikseb, jew tiehu sehem biex b'qerq jinkiseb, xi dhul fi, thassir minn, jew tibdil fir-reġistru, *database* jew arkivju, jew xi dokument iehor li hemm fir-Reġistru mahruġ jew amministrat minnu, tkun hatja ta' reat.

(3) Kull dhul, thassir, jew tibdil li hekk isir b'qerq ikun null bejn il-persuni kollha li jkunu partijiet jew jiehdu sehem fil-qerq iżda kull persuna ohra li ssofri danni minhabba jew ir-raġuni ta' l-ineżattezza ta' ċertifikat, estratt jew rierka, ukoll meta din l-ineżattezza hija riżultat ta' azzjoni maghmula b'qerq, ghandha tkun intitolata għall-indennizz.

82. (1) Uffiċjal tar-reġistru ghandu jkun intitolat li jikkonsulta r-reġistru soġġett għall-hlas tal-miżata preskritta u soġġett għal dawk id-direzzjonijiet li l-Ministru jew ir-reġistratur jista', minn żmien għal żmien jippreskrivi u fejn dan l-Uffiċjal jagħmel dikjarazzjoni kif preskrit f'dan l-Att, ibbażata fuq il-kontenut tar-Reġistru, ma ghandux ikun hati ta' danni jekk id-dikjarazzjoni hija żbaljata biss minhabba l-kontenut tar-reġistru.

Riċerki.

(2) Informazzjoni privileġġata u kunfidenzjali ghandha tkun aċċessibbli għal:

(a) uffiċjal tar-reġistru jew avukat, jekk din l-informazzjoni hija mehtieġa għal harsien ta' obbligazzjoni legali jew neċessarja għall-publikazzjoni ta' att pubbliku; u

(b) persuna li tkun qed tagħmel riċerka storika, edukattiva u kulturali iżda jekk il-persuna li dwarha qed tintalab informazzjoni hija hajja, ghandu jingieb il-kunsens tagħha bil-miktub.

(3) Kull persuna tista' titlob riċerka uffiċjali sabiex tistabilixxi l-istat tar-reġistru u din ir-riċerka tista' tiġi sottomessa kemm

rigward drittijiet personali reġistrabbli kif ukoll drittijiet fuq proprjetà reġistrabbli.

It-8 Parti

ASSIGURAZZJONI U INDENNIZZ

Jedd għal indennizz f'ċertu każi.

83. (1) Meta jkun sar żball jew nuqqas fir-reġistru, iżda r-reġistru ma jiġix korrett, kull persuna li ġġarrab telf minhabba dak l-iżball jew nuqqas, ikollha, bla hsara għad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, jedd għal indennizz taht dan l-Att.

(2) Meta xi persuna ġġarrab telf minhabba t-telf jew id-distruzzjoni ta' xi dokument depożitat fir-reġistru jew minhabba żball f'xi riċerka uffiċjali, din ikollha jedd li tiġi indennizzata taht dan l-Att.

(3) Flimkien ma' disposizzjonijiet ohra ta' dan l-Att, ebda indennizz ma jithallas taht dan l-Att f'kull wiehed mill-każijiet li ġejjin:

(a) meta min jagħmel it-talba jkun hu nnfsu wassal jew ikkontribwixxa b'mod sostanzjali għat-telf b'qerq jew bi vjolenza min-naha tiegħu;

(b) minhabba spejjeż li jkunu saru sabiex jittiehdu xi proċedimenti legali jew sabiex issir difiża għalihom mingħajr it-tagħrif tar-reġistratur; u

(ċ) jekk iċ-ċertifikat jirrifletti l-kontenut tad-dikjarazzjoni msemmija fl-artiklu 45 u dan bla hsara għal azzjoni mill-parti interessata tista' tagħmel kontra l-Uffiċjal li jagħmel id-dikjarazzjoni.

(4) Meta jithallas indennizz għal telf, ir-reġistratur, f'isem il-Gvern, ikollu l-jedd li jiġbor lura l-ammont imhallas mingħand kull persuna li tkun wasslet jew ikkontribwiet b'mod sostanzjali għat-telf bil-qerq, vjolenza, htijiet gravi jew nuqqas tagħha, u jkollu jedd li jinforza kull patt, garanzija jew jedd iehor kemm jekk espressi jew mifhuma li l-persuna li tkun indennizzata kien ikollha jedd li tinforza dwar il-kwistjoni relattivament għall-indennizz li jkun thallas u għal dan il-għan, jista' jitlob il-Qorti ta' l-Appell, sabiex tharrek il-persuna li mingħandha r-Registratur bi hsiebu jiġbor lura l-ammont imhallas bhala indennizz, u f'dan il-każ, minkejja kull liġi ohra, il-Qorti ta' l-Appell għandha tharrek lill-imsemmija persuna. Ir-regoli dwar mandati li jinsabu fil-Kodiċi ta' l-Organizzazzjoni u Proedura Ċivili, għandhom japplikaw għal din it-tahrika.

(5) Kull talba għal indennizz taht dan l-Att tista' titqies biss jekk issir fi żmien hames snin mid-data li fiha jinholq il-jedd għal indennizz, u dak iż-żmien jgħaddi kontra kulhadd;

Iżda meta l-persuna li jkollha l-jedd għal indennizz tkun minorenni t-talba minnha tista' ssir fi żmien sentejn minn meta ssir maġġorenni jew fi żmien hames snin mid-data li fiha jinholq il-jedd għal indennizz, skond liema tkun l-aħħar data.

(6) Dan l-artikolu japplika għall-Gvern bl-istess mod kif japplika għal persuna privata.

84. (1) Għandu jkun hemm fond ta' assigurazzjoni sabiex Fond ta' assigurazzjoni. minnu jithallsu talbiet għal indennizz skond dan l-Att.

(2) Għandha titwarrab u tithallas fl-imsemmi fond f'għeluq kull sena finanzjarja dak il-parti mid-dhul li jsir mid-drittijiet, multi u penalitajiet li jingabru mir-reġistru taht dan l-Att li l-Ministru responsabbli għall-finanzi jista' jistabilixxi b'ordni.

(3) Il-fond ta' assigurazzjoni għandu jiġi investit f'dawk l-ismijiet u b'dak il-mod li l-imsemmi Ministru jista' jordna minn żmien għal żmien.

(4) Jekk il-fond ta' assigurazzjoni jkun f'xi żmien mhux biżżejjed biex jithallas indenniz għal xi telf li għandu jithallas minnu, id-differenza għandha, bis-saħħa ta' dan l-Att u mingħajr aktar assigurazzjoni, tkun addebitata lil u mhallsa mill-Fond Konsolidat;

Iżda kull somma hekk imhallsa mill-Fond Konsolidat għandha tithallas lura mill-flus li wara jkunu għall-kreditu tal-fond ta' assigurazzjoni.

(5) Kontijiet tal-fond għandhom jinżammu u jiġu verifikati bħal kontijiet pubbliċi, skond dawk ir-regolamenti li l-Ministru responsabbli għall-finanzi jista' jagħmel minn żmien għal żmien.

Parti 9

DISPOSIZZJONIJIET MIXXELLANJI

Poter li jsiru regoli.

85. (1) Bla hsara għad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, il-Ministru jista' jagħmel regoli ġenerali sabiex jirregola l-mod, il-proċedura jew il-kondizzjonijiet li bihom jew taħthom għandhom jiġu applikati d-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, sabiex jiġu regolati dawk il-hwejjeġ kollha li b'dan l-Att huma meħtieġa jew awtorizzati li jiġu preskritti jew li dwarhom għandu jiġi provdut b'regoli, u b'mod ġenerali sabiex tiġi regolata kull haġa li għandha x'taqsam mat-twaqqif u mat-tmexxija tar-reġistru.

(2) Bla hsara għall-ġeneralità tad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu, regoli magħmula taħt dan l-artikolu jistgħu jsiru wkoll għall-għanijiet kollha li ġejjin jew għal għan wiehed jew iżjed minnhom:

(a) sabiex jiġi regolat il-mod li bih għandu jsir u jinżamm ir-reġistru;

(b) sabiex jiġu preskritti l-forom li għandhom jiġu mharsa, il-prekawzzjonijiet li għandhom jittiehdu, l-atti li għandhom jintużaw, l-avviżi li għandhom jinġhataw u l-provi li għandhom jinġiebu fil-proċedimenti kollha rigward il-hwejjeġ trattati f'dan l-Att;

(ċ) sabiex tiġi regolata l-proċedura dwar applikazzjonijiet, id-dokumenti li għandhom jiġu prodotti u l-irċevuti li għandhom jiġu prodotti;

(d) sabiex jagħti poter lir-reġistratur li jordna, jew jagħmel kejl ta' kull immobbli in konnessjoni mar-reġistrazzjoni tiegħu taħt dan l-Att;

(e) sabiex jiġi regolat kif għandhom jinżammu u jiġu preservati d-dokumenti li minn żmien għal żmien jiġu f'idejn ir-reġistratur, bis-setgħa li tingħata l-ordni għad-distruzzjoni ta' kull dokument minn dawk li jkunu ġew sostitwiti għal kollox b'reġistrazzjonijiet fir-reġistru, jew li jkunu saru mingħajr ebda effett;

(f) sabiex jiġu applikati d-disposizzjonijiet ta' dan l-Att dwar reġistrazzjoni obbligatorja, dikjaratorja jew volontarja;

(g) sabiex jitmexxew riċerki uffiċjali, notamenti, kwalifiki, avvizi ta' prijorità u hwejjeg oħra ta' din ix-xorta kif jiġi preskritt;

(h) sabiex jiġi regolat il-mod kif avvizi meħtieġa taht dan l-Att, iridu jinghataw:

(i) sabiex jiġu regolati l-hruġ u l-forom ta' ċertifikati, u, jekk ikun meħtieġ, sabiex jiġi preskritt kull avviż speċjali fuq iċ-ċertifikat li għandu jinghata bhala twissija meta piżijiet, avvizi, u reġistrazzjonijiet oħra kuntrarji jkunu jidhru fir-reġistru;

(j) sabiex jipprovdu għall-effett ta' avvizi ta' prijorità:

(k) sabiex jipprovdu għal kull haġa anċillari għal jew konsegwenzjali għal komputerizzazzjoni tar-Reġistru.

86. (1) Il-Ministru jista', bi ftehim mal-Ministru responsabbli għall-finanzi, jagħmel ordnijiet dwar l-ammonti ta' drittijiet li għandhom jithallsu għal kull haġa li tkun saret jew għal kull servizz provdut taht dan l-Att. Drittijiet.

(2) L-ordnijiet dwar drittijiet li għandhom x'jaqsmu jew li huma incidentali għar-reġistrazzjoni ta' titolu għandhom jiġu mibdula minn żmien għal żmien sabiex iħallu, kemm jista' jkun ammont biżżejjed biex minnhom jithallsu s-salarji u l-ispejjeż l-oħra (maghduda l-kontribuzzjonijiet fis-sena fil-fond ta' assigurazzjoni) li huma incidentali sabiex jahdem dan l-Att.

87. (1) Persuna hatja ta' reat taht dan l-Att tehel, meta tinsab hatja, priġunerija għal żmien ta' mhux iżjed minn erba' snin jew multa ta' mhux iżjed minn hdax-il elf Euro, jew dik il-priġunerija u multa flimkien. Piena.

(2) Il-multi u pieni kollha dovuti taht dan l-Att għandhom ikunu dovuti lir-Reġistratur bhala dejn ċivili, li jikkostitwixxi titolu eżekuttiv għall-fini tat-Titolu VII tal-Kodiċi ta' l-Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, bhal li kieku hlas ta' l-ammont tal-multa ġie ordnat b'deċiżjoni ta' qorti ta' ġurisdizzjoni ċivili.

88. (1) Il-Ministru jista', minn żmien għal żmien, jistabbilixxi b'Ordni, li minn dik id-data li tkun stabbilita fl-Ordni, atti ta' status ċivili, u noti ta' insinwa u reġistrazzjoni ta' ipoteki u privileġġi sa dak in-nhar reġistrabbli fir-Reġistru Pubbliku, ma għandhomx jibqgħu jiġu reġistrati fir-Reġistru Pubbliku imma jiġu reġistrati skond id-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, fir-Reġistru Ċentrali. Thassir ta' Kap. 56 u Kap. 296 u disposizzjoni transitorja.

(2) Il-Ministru jista', minn żmien għal żmien, b'Ordni bħal dan, jistabbilixxi, li minn dak il-perjodu stabbilit fl-Ordni, atti sa dak in-nhar reġistrabbli fir-Registru ta' l-Artijiet, għandhom jiġu reġistrati skond id-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, fir-Registru Ċentrali.

(3) Ordnijiet magħmula bis-sahha tas-subartikoli (1) u (2) jistgħu jsiru b'riferenza għal arei partikolari, b'riferenza għal atti, noti, jew b'riferenza għal reġistrazzjonijiet partikolari, jew inkella b'riferenza għal kuntratti partikolari, jew tip jew tipijiet ta' kuntratti.

(4) Id-disposizzjonijiet ta' l-Att ma għandhomx japplikaw għar-reġistrazzjoni ta' xi att diment li l-Ordni, magħmul taht iddisposizzjonijiet preċedenti ta' dan l-Artikolu, ma jkunx sar b'riferenza għal tali att.

(5) Meta bis-sahha ta' Ordnijiet magħmula skond is-subartikoli preċedenti ta' dan l-artikolu, il-Ministru jkun għamel applikabbli dan l-Att fir-rigward ta' l-atti kollha reġistrabbli skond l-Att dwar ir-Registru Pubbliku jew l-Att dwar ir-Registrazzjoni ta' l-Artijiet, skond il-każ, jista' b'Ordni jġib fis-sehħ id-disposizzjonijiet tas-subartikoli (6) u (7) ta' dan l-artikolu, liema artikoli ma għandhomx jidhlu fis-sehħ sakemm jinhareġ l-Ordni hawn imsemmi.

(6) L-Att dwar ir-Registru Pubbliku huwa b'dan imhassar.

(7) L-Att dwar ir-Registru ta' l-Artijiet huwa b'dan imhassar.

(8) Meta jidhlu fis-sehħ is-subartikoli (6) u (7) ta' dan l-artikolu, skond il-każ, jew meta jinhareġ Ordni b'riferenza għal xi *area*, att, nota, reġistrazzjoni, kuntratt jew klassi ta' persuni, bis-sahha tas-subartikoli (1) u (2) ta' dan l-artikolu, kull att li kien reġistrat skond id-disposizzjonijiet ta' l-Att dwar ir-Registru Pubbliku jew l-Att dwar ir-Registrazzjoni ta' l-Artijiet, skond il-każ, jew li, sakemm ikun ġie fis-sehħ is-subartikoli imsemmija fl-Ordni, kellhom jiġu reġistrati fir-Registru Pubbliku jew fir-Registru ta' l-Artijiet, u tali reġistrazzjoni ma saritx, jistgħu jiġu reġistrati fir-Registru Ċentrali bis-sahha tad-disposizzjonijiet ta' dan l-Att, u l-provedimenti ta' dan l-Att għandhom japplikaw għalihom.

(9) Kull azzjoni mehuda kontra jew mehuda mid-Direttur tar-Registru Pubbliku jew Registratur ta' l-Artijiet skond il-liġijiet imsemmija fis-subartikoli (6) u (7) jew bis-sahha ta' xi liġi qabel id-dhul fis-sehħ ta' dan l-Att, għandhom jitkomplew kontra jew mir-Registratur Ġenerali skond l-istess proċeduri u quddiem l-istess awtorità ġudizzjarja applikabbli qabel id-dhul fis-sehħ ta' dan l-Att.

89. Il-Kodiċi Ċivili għandu jiġi emendat kif ġej:-

(1) L-artikolu 253 tal-Kodiċi għandu jiġi emendat kif ġej -

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem “Kull persuna tista’ tagħmel”, għandhom jidhlu il-kliem “Bla hsara għal dak li jinghad fis-subartikolu (2), kull persuna tista’ tagħmel”;

(b) is-subartikolu (2) tiegħu għandu jiġi sostitwit b’dan li ġej -

“(2) Kull persuna tista’ tapplika skond l-artikolu 74 ta’ l-Att dwar ir-Registru Ċentrali, għar-registrazzjoni ta’ l-isem jew l-ismijiet, liema isem jew ismijiet il-persuna tkun użat jew ikunu ntużaw għaliha mill-familja tiegħu, u li dwarhom għandha tingieb prova, għas-sodisfazzjon ta’ l-uffiċjal li jeżamina l-pretensjoni, li dak kien l-isem jew l-ismijiet li bihom dik il-persuna tkun konsistent magħrufa, b’sostituzzjoni għall-isem jew l-ismijiet li jidhru fuq l-att t-twelid relattiv bhala l-isem jew l-ismijiet mogħtija lit-tarbija u l-isem jew l-ismijiet li bihom it-tarbija se tkun magħrufa;

Iżda, qabel ma ssir dik is-sostituzzjoni, għandu jinhareġ avviz fil-Gazzetta, u jekk issir xi oġġezzjoni jew meta min japplika ma jirnexxilux jikseb dan, l-applikant ikollu jedd jitlob li tibda azzjoni, b’appell, skond ma hemm provdut fis-subartikolu (4) ta’ dan l-artikolu.”.

(ċ) fis-subartikolu (3) tiegħu, minflok il-kliem “It-talba ġudizzjarja msemmija”, għandhom jidhlu l-kliem “It-talba b’rikors imsemmija”.

(d) fis-subartikolu (5) tiegħu, il-kliem “jew (4)” għandhom jiġthassru.

(2) Fl-artikolu 261, il-kliem “mill-Assistenti Diretturi jew” u l-kliem “jew lil Assistent Direttur” għandhom jiġthassru.

(3) L-artikolu 306 għandu jiġi emendat kif ġej –

(a) fis-subartikolu (1), minflok il-kliem “Kull uffiċjal li jkollu l-grad” sal-kliem “li jkun jaqdi dmirijietu fir-Registru Pubbliku” għandu jiġi sostitwit bil-kliem “Kull uffiċjal li jiġi delegat bis-sahha tas-subartikolu (5) ta’ l-artikolu 14 ta’ l-Att dwar ir-Registru Ċentrali”;

(b) fis-subartikolu (2), il-kliem “, minghajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet tas-subartikolu (4) ta’ dan l-artikolu” għandhom jithassru; u

(ċ) is-subartikoli (4) u (5) għandhom jithassru.

(4) L-artikolu 1860 għandu jiġi sostitwit b’dan li ġej:

“1860. Jekk il-mandat jinghata b’kitba privata, l-isem tal-mandant u l-mandatarju għandhom ikunu tali li l-partijiet jistgħu jkunu identifikabbli. Kopja ta’ dik il-kitba privata għandha tkun depożitata fid-dipartiment, istituzzjoni jew organizzazzjoni li tkun tirreferi għaliha, u dik il-kitba provata għandha titqies li tkun għadha teżisti kemm-il darba d-dipartiment, istituzzjoni jew organizzazzjoni ma jkunux avżati kif imiss mill-mandatarju, il-mandatur jew xi parti oħra interessata.”.

(5) Fis-subartikolu (2) ta’ l-artikolu 1863, minflok il-kliem, “għandha tkun espressa.”, għandhom jidhlu l-kliem “għandha tkun espressa bil-miktub, u iskritta permezz ta’ att pubbliku, u dak il-fatt għandu jkun reġistrat fir-Registru Ċentrali skond l-artikolu 37 ta’ l-Att dwar ir-Registru Ċentrali.”.

(6) Minnufih wara s-subartikolu (3) ta’ l-artikolu 1887, għandhom jiżdiedu dawn is-subartikoli godda li ġejjin:

“(3) Ir-revoka msemmija fis-subartikoli (2) u (3) ta’ dan l-artikolu għandha biss tapplika għal bejn il-mandatur u l-mandatarju, kemm-il darba dik ir-revoka ma tkunx reġistrata kif imiss skond il-paragrafu (e) tas-subartikolu (1) ta’ l-artikolu 37 ta’ l-Att dwar ir-Registru Ċentrali.

(4) Minkejja d-disposizzjonijiet ta’ kull liġi, il-mandati għandhom ikunu biss validi għal perjodu ta’ hames snin mid-data meta jinghata l-mandat, iżda dawk il-mandati, li jkunu fis-seħh fiż-żmien tad-dhul fis-seħh tas-subartikolu (3) ta’ dan l-artikolu, għandhom, fuq piena ta’ nullità, jiġu reġistrati skond l-istess subartikolu, sa mhux aktar tard mill-31 ta’ Dicembru, 2005.”.

(7) Fis-subartikolu (2) ta’ l-artikolu 2012, minflok il-kliem “stabbilita b’kuntratt”, għandhom jidhlu l-kliem “stabbilita b’kuntratt, iżda fejn il-venditur jiggrantixxi l-paċifiku pussess ta’ l-oġġett mibjugħ, l-ipoteka titqies bħala li hija ipoteka legali u japplika l-paragrafu (g) tas-subartikolu (1) ta’ l-artikolu 37.”.

(8) Minnufih wara s-subartikolu (3) ta' l-artikolu 2016, ghandu jizdied dan is-subartikolu ġdid li ġej:

“(4) Il-garanzija iżjed imsemmija fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu ghandha tiggradwa mid-data ta' l-ipoteka ġenerali, ukoll jekk l-ipoteka speċjali reġistrata bhala garanzija iżjed kienet kieku tiggradwa, hlief ghad-disposizzjonijiet ta' dan is-subartikolu, ma' jew wara kull ipoteka ohra li tkun reġistrata kif imiss skond ma jinsab f'dan il-Kodiċi jew fl-Att dwar ir-Registru Ċentrali.”.

(9) Id-disposizzjonijiet tal-paragrafi (a) u (b) ta' l-artikolu 2042 ghandhom jiġu sostitwiti b'dawn il-paragrafi li ġejjin:-

“(a) l-isem u l-kunjom tal-kreditur, kif ordnati, kemm fis-subparagrafu (i) tal-paragrafu (ċ) tas-subartikolu (1), u fis-subparagrafu (iii) tal-paragrafu (d) ta' l-artikolu (iii), ta' l-artikolu 28 ta' l-Att dwar il-Professjoni Nutarili u l-Arkivji Nutarili;

(b) l-isem u l-kunjom tad-debitur, kif provdut fil-paragrafu (a) ta' dan l-artikolu;”.

(10) Fil-paragrafu (a) ta' l-artikolu 2065 minflok il-kliem “u s-sena ta' l-iskrizzjoni;”, ghandhom jidhlu l-kliem, “assenjat skond is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 58 ta' l-Att dwar ir-Registru Ċentrali;”.

(11) L-artikolu 2129 ghandu jiġi emendat kif ġej:

(a) l-artikolu preżenti ghandu jiġi enumerat mill-ġdid bhala s-subartikolu (1) ta' l-artikolu;

(b) minnufih wara s-subartikolu (1) kif enumerat mill-ġdid ghandhom jizdiedu dawn is-subartikoli ġodda li ġejjin:-

“(2) Madankollu meta l-ksur ikun jirreferi ghal proprjetà immobbli, il-ksur ma ghandux jitqies li jkun beda ghar-rigward ta' terzi kemm-il darba u sakemm kopja tat-talba, protest, att ġudizzjarju iehor jew proċedura ohra imposta mill-Kodiċi Ċivili jew kull liġi ohra, ma tiġix iskritta permezz ta' att pubbliku u ma jiġix ipprezentat rikors ghar-reġistrazzjoni ta' dak l-att fir-Registru Ċentrali skond l-artikolu 27 ta' l-Att dwar ir-Registru Ċentrali.

(3) Persuna li tvanta li xi jedd ikun reġistrabbli skond is-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu ghandu jirreġistra l-pretensjoni tiegħu bil-mod provdut fis-subartikolu (2), sa mhux iżjed tard mill-31 ta' Diċembru, 2005.”.

(12) Fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 2140 il-kliem "jew ikollu titolu garantit skond l-artikolu 45 ta' l-Att dwar ir-Registru Ċentrali," ghandhom jizdiedu wara l-kliem "ghal żmien ta' ghaxar snin,".

Att dwar il-
Professjoni Nutarili
u l-Arkivji Nutarili,
Kap. 55.

90. L-Att dwar il-Professjoni Nutarili u l-Arkivji Nutarili ghandu jiġi emendat kif ġej-

(1) l-artikolu 28 tiegħu ghandu jiġi emendat kif ġej:-

(a) minflok is-subparagrafi (i), (ii) u (iii) tal-paragrafu (ċ) tas-subartikolu (1) tiegħu, ghandu jidhol dan li ġej:

“(i) l-isem u l-kunjom, l-isem u l-kunjom tal-missier u l-isem u kunjom xsubit l-omm, il-post tat-twelid u l-post fejn joqogħdu, il-kondizzjoni jew sengha u l-istat maritali ta' kull wahda mill-partijiet, u l-isem u l-kunjom, u l-karta ta' identità f' numri biss, ta' kull wiehed mix-xhieda u tal-*fidem facientes*, b'dan li l-kunjom shih, kull meta dan ikun mehtieg, ghandu jinkiteb b'ittri kapitali, iżda meta xi dettall partikolari ma jkunx magħruf jew inkella ma jkunx jista' jsir magħruf billi wiehed juża ċertu diligenza raġonevoli, in-nutar ghandu jagħmel dikjarazzjoni dwar dak il-fatt, minghajr preġudizzju għad-disposizzjonijiet tal-paragrafu (d) ta' dan is-subartikolu, u meta l-partijiet f'xi att jew xi parti minnhom ma jidhrux personalment, imma jkunu rappreżentati minn aġent, l-istess haġa ghandha tapplika għar-rigward ta' l-aġenti; u

(ii) kull meta nutar jipubblika kuntratt li permezz tiegħu tkun eżegwita l-att ta' amministrazzjoni straordinarja imsemmija fl-artikolu 1322 tal-Kodiċi Ċivili, in-nutar ghandu jindika fl-att li huwa jkun talab lill-parti jew lill-partijiet jagħmlu dikjarazzjoni fejn jistqarru liema istitut tad-dritt ċivili ikun japplika għaž-żwieġ tagħhom;

Iżda jekk il-partijiet kienu joqogħdu Malta għal mill-inqas tliet xhur, ikun preżunt li tkun tapplika l-komunjoni ta' l-akkwisti, u f'dik id-dikjarazzjoni, meta l-proprjetà li tkun qed tiġi trasferita tkun post ta' residenza, in-nutar ghandu jinkludi, f'dik id-dikjarazzjoni, stqarrija fejn ikun jindika jekk ir-residenza tkunx id-dar matrimonjali jew le.” ;

(b) fil-paragrafu (f) tiegħu, minflok il-kliem "kif ukoll pjanta dettaljata" sal-kliem "stabbilita l-identità tagħha;" u l-proviso li hemm magħha ghandhom jidhlu l-kliem "b'dan li jekk l-immobbli, kemm urban kemm rurali, ikun diġà ġie registrat fir-Registru Ċentrali, in-numru tar-registrazzjoni msemmi fis-subartikolu (2)

ta' l-artikolu 54 ta' l-Att dwar ir-Registru Ċentrali, li jista' jinkiteb bin-numri, ikun biżżejjed, imma meta l-immobbli ma jkunx diġà ġie registrat, jew meta l-att *inter vivos* ma jkunx jirrigwarda lill-immobbli kif registrat jew biss xi parti minnu, għandhom jiġu annessi ma' l-att indikazzjoni tal-qagħda tal-proprjetà u pjanta fuq skala kbira, skond ma hemm stipulat fl-Att dwar ir-Registru Ċentrali.”.

(2) Minflok l-artikolu 50 għandu jidhol dan l-artikolu ġdid li ġej:

“50. Kull nutar li jirevi att registrabbli taht l-Att dwar ir-Registru Ċentrali għandu jippreżenta n-nota relattiva skond l-artikoli 25 u 28 ta' l-imsemmi Att, iżda ebda żewġ noti ma jistgħu jiġu dattilografati jew stampati fuq l-istess paġna.”.

(3) L-artikolu 110 tiegħu għandu jiġi emendat kif ġej:-

(a) fis-subartikolu (1) tiegħu, minflok il-kliem “u r-Registru Pubbliku hi mogħtija f’idejn qorti speċjali msejha l-“Qorti ta’ Revizjoni ta’ l-Atti Nutarili”, għandhom jidhlu l-kliem, “u r-Registru Ċentrali, hi mogħtija f’idejn Kumitat, li jkun magħruf bhala Kumitat ta’ Supervizjoni, u dak il-Kumitat għandu, b’żieda mal-funzjonijiet assenjati lilu skond l-Att dwar ir-Registru Ċentrali, ikollu wkoll il-funzjoni ta’ qorti speċjali, li tissejjah il-“Qorti ta’ Revizjoni ta’ l-Atti Nutarili”;

(b) minflok is-subartikolu (2) tiegħu għandu jidhol dan li ġej:-

“(2) Il-Kumitat ikun magħmul minn dawk il-membri, msejha Viżitaturi, li l-Ministru responsabbli għall-affarijiet nutarili jista’ jahtar, għal dak il-perjodu li jista’ jiġi speċifikat fil-hatra tagħhom. Il-Viżitaturi, li wiehed minnhom jinhatar President, għandhom jinhatru minn fost dawk l-uffiċjali pubbliċi jew persuni ohra li l-Ministru jista’ jqis li jkunu adatti;

Izda nutar pubbliku ma għandux jiġi mahtur bhala Viżitatur kemm-il darba ma jkunx għamel ir-rinunzja tal-professjoni tiegħu skond ma hemm provdut fil-paragrafu (d) ta’ l-artikolu 14 ta’ dan l-Att.” u

(ċ) fis-subartikolu (3), minflok il-kliem “mill-anqas wiehed minnhom ikun imhalled irtirat jew maġistrat irtirat” għandhom jidhlu l-kliem “wiehed minnhom ikun President”.

91. Kodiċi tal-Liġijiet tal-Pulizija ghandu jiġi emendat kif ġej:-

(1) L-artikolu 20 tiegħu ghandu jiġi enumerat mill-ġdid 20B.

(2) Minnufih wara l-kliem “TAQSIMA II, FUQ IT-TOROQ” ghandu jiżdied dan l-artikolu ġdid li ġej:-

“20A. (1) Kull triq u sqaq, inklużi dawk li jgħaqqdu żewġ toroq eżistenti imma mhux dawk li jwasslu għal xi żvilupp intern, ghandhom għal kull għan jitqiesu li huma toroq pubbliċi.

(2) Għall-finijiet ta’ l-artikolu 20B ta’ dan l-Att, it-toroq huma deskritti bħala li ma jappartjenux lill-Gvern biss sakemm ikunu involuti d-drittijiet u d-dmirijiet reċiproċi, bejn dawk il-persuni li, li kieku ma kienx għad-disposizzjonijiet ta’ l-artikolu 20A ta’ dan il-Kodiċi jiġu kkunsidrati bħala sidien tagħhom, u l-Gvern.”.

Għanijiet u Raġunijiet

L-Abbozz dwar ir-Registru Ċentrali ghandu l-għan li jikkonsolida f’liġi wahda d-diversi bçeġġeċ ta’ leġislazzjoni li jeżistu u li għandhom x’jaqsmu mal-hidma li ssir fir-Registru Pubbliku u dwar ir-Registrazzjoni ta’ l-Artijiet, sabiex b’hekk tiġi eliminata l-firda li teżisti bejn it-tnejn. Konformement ma’ objettiv strateġiku li għandu l-Gvern li jtejjeb is-servizz li jagħti lill-pubbliku, l-Abbozz jistabbilixxi sistema ta’ registrazzjoni Ċentrali ta’ darba biss għal kull haġa li tirrigwarda kemm il-proprjetà u l-istatus ċivili. L-Abbozz jagħti wkoll bażi legali għall-funzjonijiet imwettqa mid-Dipartiment ta’ Registrazzjoni Ċivili, f’dik li hi r-registrazzjoni ta’ l-atti u *database* komuni amministrata mid-Dipartiment.